

ДОКЛАД

ВЪРХУ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА КОНКУРСНИТЕ СЕСИИ
НА ФОНД „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ” ПРЕЗ 2008 г. И 2009 г.

Изготвен от работна група в състав:

Проф. дхн Борислав Тошев, Химически факултет на СУ „Св. Кл. Охридски” –
председател

и членове:

Проф. дмн Камен Иванов, Институт по математика и информатика, БАН

Ст.н.с. д-р Илия Илиев, Институт по математика и информатика, БАН

Проф. дбн Мария Ангелова, Институт по микробиология, БАН

Ст.н.с. I ст. дгн Кристилина Стойкова, Геологически институт, БАН

Ст.н.с. д-р Олег Йорданов, Институт по електроника, БАН

Доц. д-р Дилян Николчев, Богословски факултет, СУ „Св. Кл. Охридски”

Доц. д-р Антоний Гълъбов, НБУ

София, ноември 2010 г.

Съдържание

I. Увод

II. Общ преглед

- §2.1. Конкурсни сесии и схема на рецензиране
- §2.2. Обявяване на конкурсите – тематика и допустимост на кандидатите
- §2.3. Състезателност в конкурсите
- §2.4. Подготовка на проектите
- §2.5. Научна периодика

III. Нормативно осигуряване на конкурсните сесии през 2008 г. и 2009 г.

- §3.1. Нормативна база
- §3.2. Изпълнителен съвет и временни научно-експертни комисии
- §3.3. Рецензиране на проектите
- §3.4. Информационно обслужване на конкурсните сесии

IV. Реализация на конкурсните сесии през 2008 г. и 2009 г.

- §4.1. ИС не провежда жребий за определяне на чуждестранните рецензенти
- §4.2. ФНИ не разполага с достатъчно квалифицирани чуждестранни рецензенти
- §4.3. Подборът на чуждестранните рецензенти за всеки проект е извършван без контрол от ИС
- §4.4. Събирането на голяма група оценители от различни страни носи белезите на хаотичността и кампанийността
- §4.5. Липса на мерки за предварителна подготовка на рецензентите и унифициране на преценките им по отделните критерии
- §4.6. Праговите стойности в експертните карти не са взети под внимание
- §4.7. Финансиране на проекти с по-ниска оценка от обявената от ИС
- §4.8. Еклектично обединяване на проекти
- §4.9. Част от рецензиите на чуждестранни рецензенти не са използвани при класирането, независимо, че са заплатени
- §4.10. Конфликт на интереси
- §4.11. Положителни практики на ФНИ

V. Заключение и препоръки

I. УВОД

Проектното финансиране е основна форма за подпомагане на дейността на научните организации. С дейността си Фонд „Научни изследвания” промени научния пейзаж в България и отвори българската наука към света. Дори в годините на скромното финансово подпомагане на дейността на българските учени, благодарение на конкурсните сесии на Фонд „Научни изследвания” научните организации можаха да усъвършенстват научната си инфраструктура. Тогава в тях масово навлязоха информационните и комуникационните технологии, а, както е известно, информацията и комуникацията са сърцето на науката, тъй като без тях научните резултати няма да получат публичност и по този начин няма да се вградят в тялото на науката. През 2008 г. и 2009 г. Фонд „Научни изследвания” разшири мащабно своята дейност, като увеличи броя на проведените конкурсни сесии и осигури значително финансиране на класираните проекти.

Настоящият доклад съдържа подробна експертна оценка на дейността на Фонд „Научни изследвания” през годините 2008-ма и 2009-та. Той е изготвен от работна група, определена със заповед на Министъра на образованието, младежта и науката проф. дин Сергей Игнатов. Акцентирано е върху допуснатите нарушения, слабости и неефективни решения. Анализът на използваните „лоши практики” може да бъде полезен за бъдещата дейност на фонда, особено в условията на очертаните вече финансови ограничения, свързани със световната икономическа криза, в която попадна и България.

II. ОБЩ ПРЕГЛЕД

§2.1. Конкурсни сесии и схема на рецензиране

През 2008 г. са обявени 14 конкурсни сесии. В приложение 1 са дадени названията и абривиатурите¹ на конкурсите, срока на договорите, етапите, броя на кандидатствалите и класираните проекти, общи параметри на системата за оценяване на проектите, както и сборни финансови параметри.

През 2009 г. са обявени 14 конкурсни сесии. В приложение 2 са дадени названията и абривиатурите² на конкурсите, срока на договорите, етапите, броя на кандидатствалите и класираните проекти, общи параметри на системата за оценяване на проектите, както и сборни финансови параметри.

И през двете години проекти са се подавали във фонд „Научни изследвания“ (ФНИ) до средата на годината, през лятото и есента се е осъществявало рецензирането им, а Изпълнителният съвет (ИС) на ФНИ е приемал решения за класирането в края на годината. През 2009 г. оценката на проектите за повечето конкурси³ е била комбинация от оценките на международни рецензенти и на български Временни научно-експертни комисии (ВНЕК), назначени от ИС. През 2008 г. схемата на рецензиране е била подобна. Идеята за използване на чуждестранни експерти при оценяване на нашите научни проекти е добра, но осъществяването на тази идея по време на конкурсните сесии през 2008 г. и 2009 г. е под всякаква критика, както ще стане ясно от този доклад. Освен това ръководството на ФНИ, въпреки отрицателния опит от 2008 г., е позволило повторение на главни недостатъци на процедурата на рецензиране и през 2009 г.

§2.2. Обявяване на конкурсите – тематика и допустимост на кандидатите

Тематиката на обявените от ФНИ конкурси е разнообразна, като се наблюдава стремеж за покриване на всички аспекти на английския термин R&D (Research and Development): фундаментални научни изследвания, индустриални научни изследвания и експериментално развитие⁴. Несъмнено Фонд „Научни

¹ Проектите в конкурсите през 2008 г. се означават с абривиатурата на конкурса използвана от ФНИ, следвана от 01 следвана от номера на проекта в конкурса.

² Проектите в конкурсите през 2009 г. се означават с абривиатурата на конкурса използвана от ФНИ, следвана от 09 следвана от номера на проекта в конкурса.

³ Виж Приложение 2.

⁴ Работните дефиниции, използвани от ФНИ, са дадени в Приложение 3.

изследвания” трябва да осигурява финансово научната дейност в България, която изисква получаването и публикуването само на новите научни резултати и идеи. Получаването и събирането на *конкретни* експериментални данни, дори когато това става с научни средства и методи, и особено когато за тези данни няма ясно изразена социална поръчка, не би трябвало да се финансира от българския научен фонд. Би могло да се препоръча „експерименталното развитие” да не се финансира от ФНИ – тази дейност би трябвало да се подпомага от съществуващия фонд "Иновации", както и от специализирани индустриални фондове с прякото участие на българския бизнес и индустрия.

От друга страна, дефиницията за научноизследователска организация (виж Приложение 3) трябва да се прецизира – очевидно е, че институцията трябва да притежава собствен научен капацитет, което включва собствена научна инфраструктура и академичен състав на основен трудов договор. Прецизиране от този вид би довело до изключване на структури, създадени по Търговския закон за консултантски или други услуги или обединения с обществено-полезна дейност, които за изпълнение на своите дейности ангажират с граждански договори наети другаде лица. Такава бележка е основателна, защото в конкурсните сесия през 2008 г. и 2009 г. за базови организации на класирани проекти (често много скъпи) са посочени точно такива структури⁵.

⁵ Например в „Тематичен конкурс” (2009): „Иновационен център за обучение” (с проект Етнопсихологопедагогически модел на взаимодействието дете-учител-родител за стимулиране социокултурната компетентност в полето на националното многообразие); „Виджи Продуктс” (консултантска фирма) (Разработване на база данни с визуални речевни сигнали на български език); „ГИС – Трансфер Център” (Оптимизиране и приложение на модел и инструменти за интензифициране на взаимодействието наука-бизнес в подкрепа на силна и конкурентноспособна българска индустрия); „Денима 2001” (търговска фирма за улични и други осветителни тела) (Изследване на оптични системи и топлинните процеси при работа на светодиоди и създаване на осветители за масово разпространение); в конкурс „Идеи” (2009): „Агенция за социални анализи” (Европейско социално изследване в България: нови сравнителни измервания); „Дружество ЛИК” (Модерни и постмодерни дискурси на четенето в България); „Атлантически клуб в България” (България и космическото право – поглед напред); „Сдружение Анамнезис” (Преходът: гласове, образи, памет); „Фондация Критика и хуманизъм 2008” (Противоречията на наследството); в конкурс „Насърчаване на научните изследвания в приоритетни области – тематичен конкурс” (2008): „Агенция за социални изследвания” (Българската идентичност в световното огледало на Международната програма за социални изследвания); „Болкан Бритиш Соушъл Сървейс АД” (Моделниране на информационна система от нов тип за изследване на човешкото поведение); „Център за академични изследвания” (Режими на историчност: Модерност и идентичност в Централна, Югоизточна и Северна Европа); „Институт за социални ценности и структури „Иван Хаджийски” (Класически и нови идентичности на българина след прехода и влизането в

Комисията констатира, че тематиката и условията на редица от конкурсите през 2008 г. и 2009 г. са така подбрани, че да фаворизират висшите училища в противовес на другите научни организации у нас, като Българската академия на науките и Селскостопанската академия. По-рядко се наблюдава предпочитание към държавните спрямо частните университети. През 2008 г. такива са конкурсите "Интегрирани научни центрове в университетите", "Подпомагане развитието на научния потенциал във висшите училища" и "Стимулиране на научните изследвания в държавните висши училища"⁶. Извънредно показателен в това отношение е примерът на конкурс "Университетски научно-изследователски комплекси". През 2009 г. в този конкурс са раздадени 75 млн. лв., което представлява 55% от 136 млн. лв., разпределени във всички конкурси през 2009 г. Комисията счита, че са недопустими ограничения по признак месторабота на българските учени. От друга страна считаме, че държавата трябва да има свои приоритети в науката и да обявява конкурси по приоритетни тематики, а до тези конкурси следва да бъдат допускани всички научноизследователски организации и учени в страната.

§2.3. Състезателност в конкурсите

Работната група анализира състезателния елемент в обявените конкурси. През 2008 г. състезателността отсъства само в 4 малки конкурса – DOC, POSTDOC, RG и DOCF, при които всички кандидати са класирани (виж Приложение 1). През 2009 г. състезателният елемент е налице само в конкурсите с по-скромно финансиране – в ТК, ID, MU, RNF и INOV, където "печелят" по-малко от 40% от кандидатите. Но в скъпите конкурси, „Университетски научно-изследователски комплекси” и „Развитие на центрове за върхови постижения” (с финансиране за много милиони левове), всеки участник „печели”, което е сериозно отклонение от

Европейския съюз); в конкурс „Развитие на научната инфраструктура” (2008): „Научно-техническо обслужване” (Подобряване на капацитета на научни организации и малки и средни предприятия за развитие на клетъчни и молекулярни биотехнологии и приложенията им в медицината и здравеопазването)

⁶ За разлика от останалите конкурси, които се обявяват от ИС на ФНИ, този конкурс е обявен от Народното събрание и даден за администриране на Фонд "Научни изследвания". През 2009 г. конкурсът не се обявява, а през 2010 г. това е единственият национален конкурс на ФНИ.

принципите на проектното финансиране. При това в интернет страницата на ФНИ стои само названието им, но липсва каквато и да е информация за кандидатстване. Отчитайки, че книгата „Конкурсите на Фонд „Научни изследвания“ за 2009 г. Насоки за кандидатстване”⁷ бе практически недостъпна за българската научна общност, не е ясно как кандидатите са научили за тези два конкурса⁸, разпределящи над 60% от средствата през 2009 г.⁹

Комисията счита, че раздаването на средства на всички кандидатстващи противоречи на конкурсния принцип, залегнал в основата на Фонд "Научни изследвания" съгласно чл. 24 и следващи от "Закона за насърчване на научните изследвания". Изискванията и условията на конкурсите, обявявани от фонда, трябва да позволяват истинско състезание, а не да ограничават кандидатите само до предварително определените. Направеният анализ на 2009 г. показва, че разпределените суми на реална конкурсна основа са 51 млн. лв. Останалите около 85 млн. лв. фактически са раздадени като бюджетно финансиране при пряко договаряне с кандидатстващите организации, но при по-свободен режим на финансов контрол.

§2.4. Подготовка на проектите

Подготовката на научни проекти (project design) е дейност, която изисква професионализъм по темата на проекта и опит и специфични умения за неговото оформяне. Използването на консултантска помощ срещу заплащане или включване на външни лица в работните колективи не е добра практика, защото в тези случаи научната страна на проектите олеква за сметка на специфичните клишета, които се използват в тази сфера на дейност. В компетентно подготвения проект търсените нови научни резултати трябва да бъдат внимателно обосновани в текста на проекта, посочени в резюмето на проекта и индикирани в заглавието на проекта. Това в пълна сила важи за конкурса „Идеи”. Рецензентът трябва да види новата идея,

⁷ Вж. §3.4.

⁸ Като следствие от "затвореността" през 2009 г. на конкурса „Центрове за върхови постижения” през 2008 г. кандидатите са 38, а през 2009 г. – само 3.

⁹ Данни за финансирането на проектите през 2009 г. са дадени в Приложение 2.

която се предлага, още в заглавието на проекта. В конкурсните сесии на 2008 г. и 2009 г. в масовия случай това не е така. Дори в конкурса „Идеи” заглавието на проекта много често очертава определена изследователска област, вместо да посочва оригиналната идея, която ще бъде преследвана в планираните научни изследвания¹⁰. Отсъствието на идеи в конкурса „Идеи” поставя под съмнение както неговата целесъобразност, така и компетентността на рецензентите, които са давали съответните положителни препоръки.

Ясно е, че научните проекти във фонд „Научни изследвания” трябва да бъдат на безупречен български език. За съжаление, представените текстове, в голямата си част, съдържат множество граматически и други грешки, което поставя под съмнение езиковата грамотност на техните автори.

§2.5. Научна периодика

Със съвременната научна периодика се постигат три основни цели: 1) създаване, разпространение и обмен на академичното знание; 2) градиране на научните изследвания според значимостта на получените научни резултати; 3) промоция и кариерно развитие на научните кадри. Във връзка с това научната периодика трябва да осигурява възможно най-голяма публичност на получените нови научни резултати. Затова поне от 150 години световната научна периодика се представя в две нива – първото ниво включва първичните научни списания, второто ниво включва вторичните литературни източници, които реферират и индексират това, което чрез системата на анонимното рецензиране е намерило място в първичните научни списания. Второто ниво на световната система за реферирание, индексирание и оценяване, играе ролята на гарант за достоверност и качество на това, което е публикувано в първичните научни списания. Списания, които не са включени във второто ниво, се преценяват като маргинални и поддържането им не се препоръчва. Основният регламент на конкурса „Научна

¹⁰ Ето няколко заглавия на проекти от този конкурс: „Уеб приложения за редактиране на български текстове”, „Синтез и структурни изследвания на кумаринови производни”, „Европейското социално изследване в България: нови сравнителни измервания”, „Модерни и постмодерни дискурси на четенето в България”, „Е-гражданственост”, „Интегрално-трансформационни методи, специални функции и приложения”, „Документирание и изследване на рецепцията на античната драма в България: превод, сценична реализация, изкуства, образование, културна политика”, „Изследване на връзката между химическия състав и свойствата на стъкла и стъклокерамични материали”.

периодика” налага кандидатстващото списание да бъде включено в системата за рефериране и индексирание. Ако се прегледа списъкът на класираните за финансиране списания през 2008 г. и 2009 г. ще се види, че повечето от тези списания не са включени в световната система за рефериране, индексирание и оценяване, т.е. за тези списания водещият регламент на конкурса не е бил изпълнен и е бил заобиколен навярно по субективни причини. Списъкът на български научни списания, чийто престиж се оценява чрез интензивните параметри импакт фактор и импакт ранг е даден в Приложение 4.

III. НОРМАТИВНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КОНКУРСНИТЕ СЕСИИ ПРЕЗ 2008 Г. И 2009 Г.

§3.1. Нормативна база

Нормативната база през 2008 г. и 2009 г. е предназначена да осигури нормалното и качествено провеждане на конкурсните сесии. Дейността на ФНИ се ръководи от Закон за насърчаване на научните изследвания (2003 г.) и Правилник на Фонд „Научни изследвания” (2004 г., изм. 2005 г., 2006 г. и 2008 г.). Подготовката на основните документи на конкурсните сесии е извършена от малобройния състав на фонда заедно с участието на експерти от Дирекция „Наука” към тогавашното Министерство на образованието и науката.

§3.2. Изпълнителен съвет и временни научно-експертни комисии

Законът за насърчаване на научните изследвания определя за органи на управление на Фонд „Научни изследвания” неговия Изпълнителен съвет (ИС), Председател на ИС и Управител, а за „извършване на оценка и класиране на кандидатстващите научно-изследователски проекти” се създават постоянни и временни научно-експертни комисии. През 2008 г. до средата на 2009 г. председател на ИС е тогавашният ресорен заместник-министър доц. д-р Ваня

Добрева, а от средата на 2009 г. – чл.-кор. Георги Русев. Съставът на ИС на ФНИ се променя през месец май 2009 г. Управител на фонда през двугодишния период е проф. д-р Анастас Герджиков.

През 2008 г. е направен опит за формиране на ad hoc експертни комисии, които обаче не влизат в действие, а част от техните членове са използвани като български рецензенти на представените за оценка научни проекти. В етапите на класиране на проектите през тази година частично са използвани съществуващите в предходните години научно-експертни комисии. Тази практика не може да се оцени като положителна.

През 2009 г. са формирани 9 временни научно-експертни комисии (ВНЕК). Първите 7 комисии, действащи за всеки от конкурсите "Насърчаване на научните изследвания в приоритетни области (тематичен конкурс)", "Развитие на научната инфраструктура", "Развитие на центрове за върхови постижения" и "Университетски научноизследователски комплекси", са:

- за приоритетното направление „Възобновяеми източници на енергия и енергоспестяващи технологии”, състояща се от 6 членове;
- за приоритетното научно направление „Биотехнология, храни и здраве” – от 7 членове;
- за приоритетното направление „Металознание и нанотехнологии” – от 5 членове;
- за приоритетното научно направление „Информационни и комуникационни технологии” – от 5 членове;
- за приоритетното научно направление „Екология, климатични промени, биоразнообразие и биологични ресурси” – от 6 членове;
- за приоритетното научно направление „Културно-историческо наследство, национална идентичност и социална среда” – от 5 членове;
- за приоритетното научно направление „Научни изследвания в подкрепа на силна и работеща българска индустрия” – от 6 членове.

Другите две ВНЕК, обслужващи цели конкурси, са:

- за конкурс „Идеи” – от 16 членове;

- общо за конкурсите „Стипендии на млади учени, които подготвят докторантски труд в национална фирмена структура”, „Стипендии за постдокторантски стаж в чуждестранни научни организации”, „Сабатична година за изявени български учени”, „Завръщане на утвърдени български учени, работещи в чужбина”, „Стимулиране на иновациите в малки и средни предприятия”, „Съфинансиране на международна оценка на научните институции” – от 16 членове.

Всички комисии са започнали дейността си на 24 септември 2009 г., като заповедите за тяхното формиране са подписани от новия председател на Изпълнителния съвет чл.-кор. Георги Русев. Всички членове на тези комисии са встъпили в длъжност, след като са подписали „Декларация за безпристрастност и конфиденциалност” и декларация, с която членът на комисията заявява, че не е ръководител или участник в научен колектив в подадените за участие в конкурсите научни проекти. Целта на последната декларация е да елиминира възможен конфликт на интереси. Пълно определение на това, какво е „конфликт на интереси”, обаче липсва в този документ. Би могло още да се предположи, че конфликтът на интереси е налице и когато има рецензенти или членове на научно-експертните комисии, които са в родствени връзки с кандидати в конкурсните сесии на фонда. Такива случаи в проведените конкурси има. Конфликт на интереси би могло да се съзри и когато лица на високи административни длъжности, в качеството на които подписват отчетните документи по договорите с фонда, сами са ръководители на класирани научни проекти. И такива случаи има в разглежданите конкурсни сесии на фонда.

§3.3. Рецензиране на проектите

За бъдещите рецензенти Фонд „Научни изследвания” е подготвил следните документи: "Декларация за безпристрастност и конфиденциалност", "Декларация за липса на конфликт на интереси", "Декларация за осигуряване върху месечно или друго възнаграждение" и договор между фонда и рецензента. Прилаганата понастоящем "Декларация за липса и предотвратяване на конфликт на интереси, поверителност и безпристрастност" изглежда по-сполучлива от по-рано

използваните варианти. Съгласно чл. 6, т. 3 на договора, рецензентът трябва да извършва оценка на „предоставените му от възложителя научноизследователски проекти в своята научна област”. В конкурсните сесии от 2008 г. и 2009 г. този регламент не е изпълнен точно. Фондът е дал възможност на рецензентите, в частност тези от чужбина, да избират сами от пълния масив научни проекти онези, които те желаят да оценяват, поради което се е оказало възможно да се оценяват проекти в области, които са далеч от заявените (и непроверени от фонда) научни компетентности на утвърдените от фонда рецензенти (вж. Раздел IV).

За отчитане работата на оценителите на научни проекти фондът е подготвил два формуляра: "Отчет за оценени проекти" и "Приемно-предавателен протокол". Свободните позиции за оценените проекти са 15. Има обаче рецензенти, които са оценили значително повече научни проекти, следователно те са представили повече от един отчет и протоколи (вж. Раздел IV).

Методиката на оценка на научните проекти се материализира с изготвените от фонда експертни карти. Експертните карти имат 4 основни раздела: 1. Научна стойност на предлагания проект; 2. Капацитет; 3. Изпълнение и 4. Въздействие. За инфраструктурните конкурси експертната карта съдържа и раздел „Необходимост и полза от исканото оборудване”. За всички раздели са предвидени прагови стойности. Прагова стойност има и за проекта в неговата цялост. Нито междинните, нито крайната прагова стойност са взимани под внимание при класирането на проектите в отделните конкурси (вж. Раздел IV). Научният капацитет на ръководителя и на членовете на работния колектив е от съществено значение за постигане целите на проекта. За съжаление не е направено нужното уточнение за това, какво е научен капацитет. Това е дало възможност при преценката на научните възможности на участниците в проекта освен публикации, в литературни източници, включени в световната система за реферирание, индексирание и оценяване, да се отчитат и маргинални издания със съмнителна стойност – материали от конференции, които не са били обект на експертна оценка, книги, издадени от случайни издатели, понякога със средства на авторите им и т.н. Изобщо отделните позиции на експертните карти допускат представените преценки

да бъдат в много общ вид и да изглеждат еднакво за различните проекти и конкурси (вж. Раздел IV).

§3.4. Информационно обслужване на конкурсните сесии

За конкурсните сесии на 2009 г. Фонд „Научни изследвания“ е издал книга „Конкурсите на Фонд „Научни изследвания“ за 2009 г. Насоки за кандидатстване“ (337 с.). Несъмнено такава издание може да бъде от полза, но в случая тази полза е под въпрос, защото изданието е анонимно и с неизвестен тираж, не е узаконено с ISBN и остава неясно дали то е намерило своите точни адресати. Проведени са и информационни дни в София за разясняване на конкурсите и условията за кандидатстване (2008 г. и 2009 г.).

Основното средство за информиране на българската научна общност за дейността и конкурсите на Фонд „Научни изследвания“ обаче е неговата интернет страница <http://www.nsfb.net/>. Страницата се нуждае от съществено обновяване. В съобщенията за приключване на конкурсите липсват названията на всички кандидатстващи проекти и получените от тях оценки. ИС на ФНИ се е ограничил да посочи само одобрените за финансиране проекти без оценките им, като в двата най-популярни конкурса – ТК и ID – през 2009 г. липсват дори имената на ръководителите. Като курioз може да се посочи и факта, че името на страницата в интернет браузърите е "Дирекция "Научни изследвания", което от много години е в несъответствие с юридическия статус на фонда.

Създадена и апробирана е нова онлайн среда за подаване на научните проекти и връзка с техните автори и рецензентите. Създаването на съответните специализирани софтуерни продукти за онлайн подаване на научните проекти, оценяването им и проследяване изпълнението им е извършено от "Линкос" ООД и е струвало 150 000, а заедно с по-късно “подобрене” – около 186 000 лв. Това изглежда неоправдано висока цена, още повече, че системата е конструирана така, че продължава да създава трудности на потребители без специални компютърни познания. Функционалността на автоматичната информационна система и защитата на данните в редица случаи са под въпрос (вж. Раздел IV). При тази

висока цена предвидените по Закона за обществените поръчки (ЗОП) процедури не са спазени, а вместо това фондът е използвал процедурата договаряне без обявление, което е възможно съгласно §1, т.14 от ЗОП, при наличие на обстоятелства от *извънреден* характер. Но, съгласно посочените мотиви, нито корекцията на бюджета на фонда, нито сроковете от утвърдената от ИС Оперативна програма на ФНИ са обстоятелства от *извънреден* характер, които биха позволили дефинирането им като "непреодолима сила" съгласно §1, т.14 от ЗОП. Нещо повече - в края на 2009 г. фондът е сключил нов договор-продължение със същата фирма за около 36 000 лв. Средствата по този договор са изплатени незабавно след подписването му, въпреки че все още не е подписан приемно-предавателен протокол за извършените услуги.

IV. РЕАЛИЗАЦИЯ НА КОНКУРСНИТЕ СЕСИИ ПРЕЗ 2008 Г. И 2009 Г.

В реализацията на конкурсните сесии през 2008 г. и 2009 г. се откриват редица нарушения и слабости, които подробно са описани в настоящия доклад. В голямата си част тези слабости биха могли да бъдат избегнати, ако ръководството на Фонд „Научни изследвания” не е допуснало през 2009 г. да се случи следното¹¹:

1. Изпълнителният съвет не е определил чуждестранните рецензенти чрез жребий измежду съответната група експерти, включени в листа на чуждестранните рецензенти, както е предвидено в чл. 31 (в) от Правилника на ФНИ.
2. ФНИ не разполага с достатъчен брой квалифицирани чуждестранни рецензенти, съгласни да рецензират качествено над 1000 проекта в широк спектър от научни области. Фондът не е предприел действия, чрез които да реши този основен проблем.
3. Подбор на чуждестранните рецензенти за всеки проект не е извършван, а обратното – всеки рецензент е имал достъп до всички проекти и сам е

¹¹ Изброяването не е степенувано по важност.

- избирал тези, които желае да рецензира. Това е ставало без контрол от ИС. Същевременно ВНЕК по процедура не са знаели кои са чуждестранните рецензенти и какви са рецензиите им.
4. Произволен избор на рецензенти от чужбина без експертна проверка на тяхната реална научна компетентност.
 5. Липса на мерки за предварителна подготовка на рецензентите и унифициране на оценките им по отделните критерии.
 6. Няма индикация, че при класирането на проектите са взимани под внимание праговите стойности, предвидените в експертните карти по раздели и за проектите в тяхната цялост. . Това поставя под съмнение смисъла от тяхното въвеждане. Нещо повече, само числовата част на експертните карти е използвана, но не и текстовата.
 7. Класирани са проекти с точки под обявените за отделните конкурсни сесии прагове. Категоричен отговор как и защо това се е случило така и не бе получен в хода на работата на настоящата комисия.
 8. Еклектично обединяване на проекти, чрез което е дадена възможност зле оценени проекти да получат финансиране.
 9. Броят на постъпилите чуждестранни рецензии е по-голям от броя на използваните в класирането на проектите рецензии. Чрез селективен подбор на рецензии за формиране на оценките на проектите е възможно съществено да се влияе върху крайните числени резултати от оценъчната дейност. За подробности виж §4.9.
 10. Проблемът за възможния конфликт на интереси не е анализиран в неговата пълнота, поради което има случаи, които допускат такова тълкуване. Декларацията, която подписват българските оценители все пак ясно им забранява да участват в конкурсите, но въпреки това част от тях са я нарушили.

Съществена част от горните констатации са валидни и за 2008 г. Някои от посочените слабости, като например еклектично обединяване на проекти, дори са

се случвали по-често, отколкото през 2009 г. Поради различаващата се организация на рецензирането през 2008 г. са валидни и други бележки¹².

§4.1. ИС не провежда жребий за определяне на чуждестранните рецензенти.

Съгласно чл. 31 (в) от Правилника на ФНИ за конкурсите през 2009 г. Изпълнителният съвет трябва да определи чуждестранните рецензенти чрез жребий измежду съответната група експерти, включени в листата на чуждестранните рецензенти. Според Председателя на ИС чл.-кор. Г. Русев това действие не е било осъществено или дори планирано. Освен това ИС не е упражнявал ефективен контрол върху дейността на администрацията на ФНИ в процеса на чуждестранно рецензиране.

§4.2. ФНИ не разполага с достатъчно квалифицирани чуждестранни рецензенти

През 2009 г. ИС не е определял по научни и предметни области групи експерти, включени в листата на чуждестранните рецензенти. Ако бе предприел това действие, то ИС би разбрал, че ФНИ не разполага с достатъчно квалифицирани чуждестранни рецензенти, съгласни да рецензират качествено над 1000 проекта. Тъй като количеството проекти за рецензиране през 2008 г. и през 2009 г. е съпоставимо, то ИС, поучен от опита през 2008 г., би трябвало да прекрати международното рецензиране през 2009 г. поради липса на необходимите експерти. Освен това, според Управителя и Заместник-управителя на ФНИ, много от рецензентите през 2008 г. са отказали да бъдат рецензенти през 2009 г.

§4.3. Подборът на чуждестранните рецензенти за всеки проект е извършван без контрол от ИС.

¹² Проучването на конкурсите през 2008 г. продължава. Част от документацията, свързана с рецензирането, е в много лошо състояние.

Според информацията, получена от ръководните служители на Фонда – Управител, Заместник-управител и Системен администратор – те са били силно затруднени да осигурят по двама чуждестранни рецензенти на проект. Затова търсенето на чуждестранни рецензенти е продължило до края на ноември 2009 г. Определените от служители на Фонда чуждестранни рецензенти са имали възможност за избор измежду всички проекти от заявените от тях научни области. Настоящата работна група установи, че някои рецензенти са рецензирали проекти с тематики, далеч надхвърлящи заявените от тях области на компетентност.

Тъй като ВНЕК по процедура не са знаели кои са чуждестранните рецензенти и какви са рецензиите им, а ИС не ги е проучвал и утвърждавал, то ФНИ е нямал научен орган, който да се произнесе дали даден рецензент е компетентен в областта на рецензирания от него проект.

Съгласно обяснението на Системния администратор на ФНИ доц. Маламов, когато даден проект получи две чуждестранни рецензии, то той се "затваря" и вече не е достъпен за избор от други рецензенти. Същевременно другите рецензенти, които са избрали този проект, могат да представят рецензиите си. Комисията няма данни дали това правило се е спазвало, но установи, че редица проекти, получили от 2 до 4 чуждестранни рецензии до края на септември, са дадени отново за рецензиране на рецензенти, с които ФНИ е осъществил контакт в края на октомври или дори през ноември 2009 г.

§4.4. Събирането на голяма група оценители от различни страни носи белезите на хаотичността и кампанийността

За формиране на листа на чуждестранни рецензенти са проведени консултации със сродни на фонда институции в странство. Поискано е тези институции да предложат свои експерти, използвани в проектното финансиране в страните им. Идеята за повече експерти от страните на Европейския съюз е останала нереализирана поради липсата на интерес в тези страни. Изпълнителният съвет на фонда по доклад на неговия заместник-управител г-жа Патриция Георгиева (заела този нерегламентиран от Правилника на Фонд „Научни

изследвания” пост след напускането на поста директор в Националната агенция за оценяване и акредитация), е утвърдил броя на чуждестранни експерти по страни. Впоследствие броят на използваните експерти е увеличен значително, при това без задължителната санкция на Изпълнителния съвет. Така формираната група от чуждестранни рецензенти включва експерти от страни като Румъния, Молдова, Сърбия, Хърватска, Литва, Турция. Пред комисията г-жа Георгиева обясни, че към посочените от национални фондове и дирекции експерти са се присъединили и други, които са научили от колеги и познати за откриващите се възможности. Апликационните форми на тези рецензенти включват някаква индикация за тяхната научна компетентност.

Съществената слабост в работата на нашия фонд е, че не е потърсил експертна оценка на заявените научни компетентности. Това при съвременното развитие на научните бази данни, които дават ясна представа за мястото на всеки специалист в световното научно пространство, е проста задача. Например чрез Web of Science, Scopus и Harzing’s Publish or Perish могат да се идентифицират всички, които са провеждали или провеждат някакви изследвания в която и да е научна сфера. В документите на кандидатите за бъдещи рецензенти има данни за недостатъчна научна компетентност и се създава дори впечатление, че не се схваща какво точно означава това. Например компетентност „химия, биология, агрономство” или „математика и металургия” веднага трябва да предизвика съмнение. За съжаление посочените примери са по-скоро правило, а не изключение.

Фондът обаче не е изпитал такива съмнения. Има рецензенти, които не притежават научни степени и не заемат научни длъжности. Наличието на образователно-квалификационна степен, например бакалавър, магистър или учител, не е основание приносителят ѝ да провежда научна експертиза. Можем да гадаем дали тези случаи са останали незабелязани от нашия фонд или напротив, тези хора са поканени именно заради некомпетентността им. Въпреки че никой от рецензентите не е обявил научна компетентност едновременно в частните, обществените и хуманитарните науки и изкуствата, дадена е възможност рецензенти да оценяват проекти от много далечни научни области. Настоящата

комисия направи частични проверки на научната компетентност на използваните рецензенти и установи, че в масовия случай рецензиите са писани от хора, които или нямат научни публикации, или имат спорадично появяващи се публикации през големи интервали от време. Несъмнено първа грижа на финансиращите организации в науката е да се осигурят оценители с доказана най-висока научна квалификация и признати от научната общност научни постижения. Без това предварително условие реализацията на всяка конкурсна сесия ще се окаже компрометирана.

§4.5. Липса на мерки за предварителна подготовка на рецензентите и унифициране на преценките им по отделните критерии

Научната политика и управление е специфична научна дейност, представена с голям брой специализирани научни списания, за жалост не добре познати в България и околните страни. Оценяването на научни проекти също има своите особености, които изискват проучване и усвояване. Затова финансиращите организации прилагат различен инструментариум – информационни пакети, семинари, работа в екипни експертни групи и др., за да подготвят своите експерти за такава дейност. Фонд „Научни изследвания” не е реализирал програми в 2008 г.¹³ и особено в 2009 г., чрез които да осигури качество на планираните оценъчни процедури. Прегледът на експертните карти показва някои общи недостатъци – тривиални текстове, повтарящи се от рецензия на рецензия, липса на еквивалент между числените оценки и текстуалния им израз, повърхностни разсъждения, които показват отчужденост от проблематиката на проекта. Много често рецензентите не са в състояние адекватно да оценяват научния капацитет на ръководителя и участниците в проекта. Наличието на всякакви публикации или предишно участие в проекти е достатъчно мерило за „висока” научна компетентност за рецензентите на българския фонд. Това е в противоречие с международната практика да се отчитат само публикациите в издания, които

¹³ През 2008 г. част от рецензентите са били събрани в България за инструктаж и рецензиране, но положителен ефект от тази по принцип правилна стъпка не се забелязва в предадените рецензии.

гарантират широка публичност на получените научни резултати чрез системата на peer review (независимо експертно рецензиране). Иначе казано, авторите и рецензентите трябва да познават международните стандарти за научна дейност, в противен случай и проектите, и оценките ще носят белезите на дилетанството.

§4.6. Праговите стойности в експертните карти не са взети под внимание

Праговите стойности по раздели и цялостно по отношение на преценявания проект са замислени като филтри за елиминиране още в началните етапи на оценъчните процедури на проекти, преценени като некачествени или неизпълними по обективни или субективни причини. Обосноваването на такива отговорни решения е задължително и трябва да бъде убедително. В класирането на проектите във всички конкурсни сесии праговите стойности, които в редица случаи не са достигнати, не са взети под внимание. Настоящата работна група в периода на своите проучвания не чу убедителни причини ръководството на фонда да се откаже от тези проектни филтри. Твърдението, че наличието на прагове може да обезкуражи участниците в конкурсните сесии, звучи неубедително. Ако се е очаквало такова влияние, то въвеждането им в експертните карти можеше да се избегне още в етапа на изготвянето на оценъчната документация.

§4.7. Финансиране на проекти с по-ниска оценка от обявената от ИС

В официалните списъци на класираните проекти в конкурсните сесии на 2008 г. и 2009 г. Изпълнителният съвет е обявил минимален бал¹⁴, над който е класирал проектите. При проверката на комисията се оказва, че съобщението на сайта не отговаря на истината – Изпълнителният съвет е финансирал и проекти с по-нисък бал от обявения. По този начин Изпълнителният съвет е заблудил научната общност. Има и проекти, които не са класирани, въпреки че техните точки надхвърлят или са равни на съответния праг¹⁵.

¹⁴ Конкретните стойности по конкурси на праговете на ИС са дадени в Приложения 1 и 2.

¹⁵ Пълният списък на тези проекти е даден в Приложение 5.

Например в конкурса „Идеи”(2009 г.) има 4 проекта, които са класирани за финансиране, въпреки че техните точки не достигат праговете 89. Те са съответно с оценка 81.20, 85.20, 86.60 и 88.60, като при първия, втория и третия проект има съответно 90, 39 и 25 проекта, които са с повече точки от въпросните проекти, но са отпаднали от класиране. В „Насърчаване на научните изследвания в приоритетни области – тематичен конкурс” (2009 г.) е класиран проект с 93.40 точки и има 10 некласирани проекта, които са с по-добра оценка от него. В „Развитие на научната инфраструктура” (2009 г.) са класирани 7 проекта с оценка, по-ниска от обявената прагова стойност, т.е. за първия с 74.50 т. има 45 некласирани проекта с по-висока оценка, за останалите 6 проекта тези числа (точки/некласирани по-добри проекти) са както следва: 81.40/30; 85.20/19; 88.10/15; 91.10/8; 92.60/3 и 92.75/2. Трябва да се отбележи, че ИС премества три от тези проекти в Тематичния конкурс, където прагът е 94 т., а прередените проекти са много повече. Има един проект, който е достигнал праговата стойност, но не е класиран. В „Стипендии за постдокторантски стаж в чуждестранни научни организации” (2009 г.) има проект с 65.20, число по-голямо от прага от 65 т., който не е получил финансиране. С това определено е нарушена справедливостта, ако нарушението не е и по-сериозно.

§4.8. Еклектично обединяване на проекти

Изпълнителния съвет на Фонд „Научни изследвания” е въвел практиката да обединява проекти и това е ставало по неясни критерии. Има случаи на обединяване на сходни по съдържание проекти. Например „Биотехнологични подходи за повишаване устойчивостта на ключови за българското земеделие културни растения срещу кореновите паразити от групата на синята китка (*Orobanchе spp.*)” (Стимулиране на научните изследвания в държавните висши училища, 2008 г.) е обединен с „Търсене на ключови гени, регулиращи взаимодействията на растения-гостоприемници с коренови паразити от групата на синята китка (*orobanche spp.*)” (Подпомагане развитието на научния потенциал във висшите училища, 2008 г.). Това са проекти от една базова организация и с един и

същ ръководител. Има обаче и случаи на произволно обединяване на тематично различни проекти, например в една базова организация са обединени „Изследване на наномодифицирани сплави и тяхното приложение при леене” (Тематичен конкурс, 2008 г.) и „Изграждане на център за антитерористични интелигентни системи” (Изграждане на центрове за върхови научни постижения, 2008 г.). Тук ръководителите са различни, а тематичните разлики както в проектите, така и в характера на конкурсите са значителни. Ясно е, че изпълнението на такива проекти ще срещне значителни трудности в бъдеще и е съвсем сигурно, че обединението не е направено с цел полза за българската наука. През 2009 г. Изпълнителният съвет на фонда е възприел практика, отново без ясни критерии, да пренасочва някои проекти от една конкурсна сесия към друга, което е нарушение на регламента на конкурсните сесии. Три проекта от „Развитие на научната инфраструктура”, 2009 г., са били пренасочени към „Насърчаване на научните изследвания в приоритетни области”, 2009 г.: „Създаване на Център за изследвания и развитие на интелигентни и специализирани периферни устройства”, „Развитие на националната научна инфраструктура, като български компонент от мрежата EuroARGO (BulARGO)”, „Традициите в крак с времето (историко-етноложки проект за изучаване на регионалното културно-историческо наследство и националните традиции)”. В следващите раздели ще видим, че и тези странни решения не са продиктувани от грижа за науката.

§4.9. Част от рецензиите на чуждестранни рецензенти не са използвани при класирането, независимо, че са заплатени

Комисията установи, че част от постъпилите рецензии на чуждестранни рецензенти не са използвани при класирането, независимо, че са заплатени. В проучванията на комисията и в разговорите ѝ с представители на фонда от този период този доказан факт не получи задоволително обяснение. Единственото твърдение, че са отпаднали рецензиите, пристигнали след закриването на конкурсните сесии, не получи потвърждение. Истината е различна – неизползваните рецензии са постъпили месеци преди решението на ИС за

класиране на проектите. Не са взети под внимание всички постъпили рецензии за около половината от всички класирани проекти през 2009 г. За огромната част от тях (79 от 82) вземането под внимание на тези рецензии им дава оценка под определените от ИС прагове и не би следвало да са измежду класираните. Около 5% от некласираните проекти са с пренебрегнати, но налични рецензии. В някои случаи добавянето на тези рецензии би ги преместило в групата на проектите, които трябва да получат финансиране. Накратко, вземането под внимание на неизползаните рецензии би променило крайното класиране. Фактите са описани по-долу.

В 11 конкурса през 2009 г. е прилагана едновременно българска и чуждестранна експертиза. В резултат се получават две оценки – една от временните научно-експертни комисии и втора, получена като средна от всички чуждестранни експерти (между които има и българи с научни връзки в България, но в момента работещи в чужбина). Окончателната оценка се определя по административен път. Теглото на международната оценка е между 0,5 и 0,8 в зависимост от предметната област на проекта. Правилата на фонда изискват при разлика между двете оценки, по-голяма от 10 точки, окончателната оценка да се определя от Изпълнителния съвет. При 326 проекта от всичко 1025 въпросната разлика е налице. Въпреки това настоящата работна група не намери документирани (и надлежно обосновани) решения на Изпълнителния съвет по този пункт. Но с 16 от тези проекти са сключени договори за финансиране, макар че при всеки от тях оценката на временните научно-експертни комисии е била с 10 и повече точки по-ниска от средната оценка на международните експерти. Само в един от тези случаи е поискана допълнителна експертиза от втори български рецензент.

През 2009 г. броят на чуждестранните рецензенти, избрани в голяма степен случайно и с непотвърден (в повечето случаи) научен капацитет (вж. § 4.4), е 175. При класирането са използвани 3016 техни рецензии, или средно по 17 рецензии на експерт. Между тези рецензенти има един с 196 рецензии, които комисията получи,

но се оказа, че платените му рецензии са 204¹⁶. Едва 21 рецензенти са предали само по една рецензия.

За всеки от кандидатстващите 1025 проекта комисията получи между 2 и 6 чуждестранни рецензии. Разпределението на проектите според броя на рецензиите е:

Брой рецензии	2	3	поне 4	общо
Брой кандидатстващи проекти	334	425	266	1025
Брой класирани проекти	87	69	44	201
% класирани проекти	26.35%	16.24%	16.54%	19.61%

Броят на кандидатстващите проекти с 5 и 6 рецензии е статистически незначителен – съответно 5 и 2.

Още в началото на работата си комисията установи, че *проектите с 2 рецензии са много по-често класирани от проектите с повече от 2 рецензии*. Горната таблица подкрепя тази констатация – вероятността проект с 2 рецензии да се класира е над 1/4, докато вероятностите проект с 3 рецензии или с повече от 3 рецензии да се класират са под 1/6. Но допускането за свободен избор на проекти за рецензиране от чуждестранните рецензенти би трябвало да доведе до много близка успеваемост поради големия брой проекти, попадащи в отделните групи на горната таблица. Трудностите при намиране на поне двама чуждестранни рецензенти за редица проекти, декларирани от Управителя на ФНИ проф. Анастас Герджиков и Зам.-управителя Патриция Георгиева, не би трябвало да повлияят на успеваемостта на проектите в отделните групи при независимо рецензиране. Установената значителна разлика в процента класирани проекти в отделните групи бе ясен сигнал за манипулиране на резултатите от конкурса.

Изясняването на горното несъответствие получи отговор от неочакван източник. При преглед на документацията по заплащането на чуждестранните рецензенти се установи, че част от тях са получили по-големи суми от полагащите им се съгласно използваните при класирането от ФНИ техни рецензии. Задълбочената проверка на 153 от 175 рецензенти показва, че са заплатени 3099

¹⁶ През 2009 г. Фондът е заплащал за рецензия по експертна карта 80 евро, което се е оказало сериозен материален стимул за граждани на по-бедни страни. През 2008 г. сумата е 20 евро.

рецензии срещу 2873 налични или разлика от 226, което представлява 7.5% от наличните рецензии. Процедурата на изплащане е била следната:

- a) попълване на "Claim form and acceptance protocol" ("Формуляр за изплащане на хонорар и приемно-предавателен протокол") от рецензента, съдържащ в частност номерата на рецензираните проекти, дата на извършване на работата, дата на подаване на протокола;
- b) проверка от служител на фонда дали отбелязаните рецензии са получени;
- c) банков превод на утвърдената сума.

Работната група установи, че служители на фонда са извършвали проверката, което означава, че посочените чуждестранни рецензии на проекти са съществували на сървъра на ФНИ. Управителят на ФНИ предположи две възможни обяснения за изчезналите рецензии:

- те са пристигнали след датата на вземане на решение от ИС за резултатите от конкурса;
- наличие на непопълнени полета в "Карта за експертна оценка" ("Score Card") водещи до анулирането на рецензията.

И двете обяснения са незадоволителни, тъй като броят на такива рецензии е единичен. Както от датите на извършване на дейността и предаването на рецензиите, така и данните от компютърната система показват, че в огромната част от случаите рецензиите са предадени много преди началото на декември 2009 г. Също така не бяха открити протоколи за анулиране на постъпили рецензии.

Комисията изиска и получи от "Линкос" ООД, създател и системен администратор на информационната система на ФНИ, копия от файловете с чуждестранните рецензии, намиращи се на сървъра на системата, и копие от лог-файла на системата за периода след 01.07.2009 г. От направеното сравнение с поведението на информационната система, използвана от администратор от компютър от вътрешната мрежа на ФНИ се установи, че:

- част от информацията, съдържаща се в системата, е скрита от ползвател (user) с права на администратор;
- получените копия от файловете с чуждестранните рецензии до голяма степен съответстват на заявените от чуждестранните рецензенти в

попълнените "Claim form and acceptance protocol". Като следствие, резултатите от конкурсите през 2009 г. са силно манипулирани (подробностите са дадени по-долу);

- информацията е укрита след периода на извършване на описаните по-горе проверки от служители на фонда, когато тя е била видима.

От заявените извършени, но неизползвани при оценяването 231 рецензии, бяха открити 220 файла и не бяха открити 11. От намерените 220 файла имаше пълноценно попълнени рецензии в 212 файла и само в 9 имаше наличие на непопълнени полета (факт, споменат от проф. Герджиков). При направената проверка за времето на постъпване на част от тези 212 рецензии се оказа, че те са постъпили в системата значително преди датата на решението на ИС и би трябвало да бъдат използвани при определяне на класирането (но не са). Единственото изключение по критерия време е рецензията на проект POSTDOC_09_0002 от рецензент 290¹⁷, за която НЕ Е ОТБЕЛЯЗАНО в лог-файла, че е постъпила (съответно липсва време на постъпване). Това означава, че или е бил осъществен непозволен достъп до сървър на информационната система, или е предадено манипулирано копие на лог-файла на работната група.

Разделянето на *неизползваните* чуждестранни рецензии по класирани и некласирани проекти е следното:

рецензии за вид проекти	намерени пълни неизползвани рецензии	неизползвани рецензии с непопълнени полета	платени рецензии, за които липсват файлове	Общо
класирани	160	3	2	65
некласирани	52	5	9	6
Общо	212	8	11	31

Фактът, че отношението при намерените пълни неизползвани рецензии за класирани проекти към тези за некласирани проекти е 3:1 сравнен с факта, че

¹⁷ Тази рецензия не е включена в следващите статистически данни.

отношението на класираните към некласираните проекти е 1:4, говори за липса на случаен характер и *умишлена човешка намеса*. Тази констатация намира потвърждение и във факта, че *всяка* от 160-те неизползвани рецензии на класирани проекти дава на проекта по-малко точки от точките на използваните при класирането му рецензии. С други думи във всички такива случаи на класирани проекти *е извършена манипулация за повишаване на оценката им*.

Класираните проекти с липсващи рецензии са 83, *което представлява над 41% от всички класирани проекти*. Конкретните данни за тях са дадени в Приложение 6. По конкурси отношението на класираните проекти с липсващи рецензии към всички класирани проекти са: в RNF 14 от 18 или 77.78%, в ТК 42 от 85 или 49.41%; в ID 15 от 40 или 37.5%; в MU 8 от 26 или 30.77%; в SAB 2 от 8 или 25%; в RG 1 от 5 или 20%. Освен това има и една неизползвана рецензия в CVP – конкурс без определен от ИС праг, в който всички кандидатстващи проекти са класирани. **В 79 от посочените 82 проекта (без проекта от CVP) при отчитане на неотчетените рецензии се получава, че проектът получава по-ниска оценка от посочения от ИС праг и не трябва да бъде класиран.**

Некласираните проекти с липсващи рецензии са 44, което представлява 5.34% от всички некласирани проекти. Конкретните данни за тях са дадени в Приложение 7. Неизползваните рецензии на некласирани проекти дават на проекта повече точки от точките от всяка от използваните при класирането му рецензии в 50 от 52 случая. **В 12 от посочените 44 проекта при отчитане на неотчетените рецензии се получава, че проектът получава по-висока оценка от посочения от ИС праг и трябва да бъде класиран.**

В допълнение ще посочим, че в конкурсите RNF, ТК, ID, MU, SAB и RG са разпределени общо 52,631,830 лв. на 182 спечелили проекта¹⁸. От тях за 82 проекта с неизползвани рецензии са определени 27,000,834 лв.¹⁹, т. е. класираните в нарушение на процедурата проекти представляват 45% от всички класирани проекти и те получават 51.30% от средствата в конкурсните сесии.

¹⁸ Вж. Приложение 2.

¹⁹ Вж. Приложение 6.

За да илюстрираме как се променят резултатите при добавяне на неотчетените рецензии, ще приведем за пример два проекта:

- Класираният проект MU_09_0071 е получил чуждестранни оценки 71, 69 и 60. При официалното класиране са използвани само първите две оценки, което дава средна чуждестранна оценка 70. При тегло 0.8 на тази оценка и при оценка 63 на ВНЕК (която е близка до пренебрегнатата оценка) проектът получава окончателно 68.60 и е класиран над прага от 68 т. Ако се използва и третата чуждестранна оценка, окончателната оценка на проекта ще е 65.93 – по-ниско от прага и не следва да бъде класиран.
- Некласираният проект MU_09_0028 е получил чуждестранни оценки 75, 70, 69 и 65. При официалното класиране са използвани само последните две оценки, което дава средна чуждестранна оценка 67. При тегло 0.8 на тази оценка и при оценка 68 на ВНЕК проектът получава окончателно 67.20 и попада под прага от 68 т. Ако се използват всички чуждестранни оценки, окончателната оценка на проекта ще е 69.40 – по-високо от прага и трябва да е класиран.

Посочените факти говорят за грубо фалшифициране на числовите резултати от конкурсите, осъществено при определяне на приблизително половината от спечелилите проекти. Основание за наличието на доминираща съзнателна причина на това явление е посочената по-горе *едностранност* на неизползваните рецензии: всички 160 неизползвани рецензии на *класирани* проекти дават на съответния проект по-малко точки от точките на използваните при класирането му рецензии, а 50 от всички 52 неизползвани рецензии на *некласирани* проекти дават на съответния проект повече точки от точките на използваните рецензии.

Комисията намери 2 рецензии от чуждестранни рецензенти (рецензент 5, проект ТК-09-0354 и рецензент 221, проект ТК-09-0638), които не бяха заявени за извършени от самите рецензенти, но са били използвани при определяне на резултатите. Във всеки един от тези случаи липсваха следните стандартни атрибути на файла:

- във File -> Properties -> Summary не е посочено "Author" (в стандартните файлове това е "a.gerdjikov") и "Company" (в стандартните файлове това е "MON")
- във File -> Properties -> Statistics в полетата "Created" и "Printed" е посочено "01 Януари 1901 г. 01:00:00" като полето "Last saved by" е празно.

Тези факти са силна индикация, че посочените рецензии са създадени от автор, който е искал да остане анонимен. Посочените по-горе стойности на атрибутите на excel-ските файлове с рецензиите са валидни и за редица други рецензии, заявени от съответните рецензенти. Този факт изисква самостоятелно разследване за установяване на автентичността на рецензиите. Работната група няма правомощия и средства за провеждане на такова разследване.

§4.10. Конфликт на интереси

Работната група установи редица случаи, в които може да се създаде конфликт на интереси. Има български рецензенти, които са оценявали проекти на свои конкуренти, при което техните оценки са оказали влияние върху изхода на конкурсите (виж Приложение 8). Условието за „независимост” на рецензентите очевидно не е проверявано. Например има български рецензент, който е представен като чуждестранен поради работата му в странство, имащ публикуван в съавторство университетски учебник с участник от работния колектив на проекта, избран от него за рецензиране. Той е дал максимална оценка от 100 точки и това е изиграло главната роля за класирането на този проект.

§4.11. Положителни практики на ФНИ

Макар че основната част от работата на комисията бе фокусирана върху откриването на пропуски и „лоши практики” в дейността на Фонда през 2008-2009 г., трябва отбележим и редица положителни моменти и най-вече добри намерения в дейността му като: повишеното проектно финансиране през последните години, възможност за персонална финансова подкрепа на участниците, финансиране на

младежки проекти, електронно подаване на проектните предложения, финансиране на проекти за подобряване на научната инфраструктура и др. Добра практика е и провеждането на информационни дни за разясняване на детайли, свързани с кандидатстване по различните конкурси. Тази практика следва да продължи и да се превърне в постоянна, рутинна дейност на Фонда.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ПРЕПОРЪКИ

Настоящият доклад излага редица несъвършенства, пропуски и грешки в организацията и реализацията на конкурсните сесии през 2008 г. и 2009 г., които са създали предпоставки за корупция, възможни злоупотреби с наличните средства и манипулиране на резултатите. Заключениеята ни са основани преди всичко на данните от 2009 г., тъй като данните от 2008 г. са доста непълни. Групата откри редица нарушения и практики, които са попречили на адекватното финансиране на научната дейност в България. Част от нарушенията са от много сериозен характер и биха могли, ако това се прецени, да бъдат обект на проучване от специализирани органи. По-важните нарушения се свеждат до следното:

- Чуждестранните рецензенти са назначавани хаотично, без оглед на тяхната реална научна компетентност;
- Не е извършван подбор на чуждестранни рецензенти за всеки проект, а обратното – всеки рецензент е имал достъп до всички проекти и сам е избирал тези, които желае да рецензира;
- Финансирани са проекти с по-нисък бал от обявения на сайта на фонда, т.е. под определения от ИС праг;
- Правени са нерегламентирани обединявания на проекти или са премествани проекти от един конкурс в друг, като по този начин зле оценени проекти са получили финансиране.

По мнение на работната група *най-голямото нарушение е фактът, че през 2009 г. не са взети под внимание всички постъпили и заплатени от фонда рецензии*. Статистическото изследване показва, че това укриване на рецензии е извършено изключително с цел манипулиране на конкурсите. Установено е

фалшифициране на числовите резултати от конкурсите при определяне на приблизително половината от спечелилите проекти. Така 27 млн. лв. са разпределени посредством укриване на заплатените от фонда рецензии, без никакво законово основание и без санкция на какъвто и да е орган. *Групата счита, че тези пари, взети от българския данъкоплатец и раздадени по този начин, заслужават намеса на правораздавателните органи.*

Посочените лоши практики са допринесли за ощетяване на българската наука със солидни суми от порядъка на милиони. Не могат да се измерят с числа обаче моралните поражения и щети, нанесени на българската научна общност вследствие на тези машинации – силно разклатеното чувство за почтеност, справедливост и доверие във “fair play” в конкурсите на Националния научен фонд.

Друга група нарушения са свързани с български рецензенти, рецензирали проекти на свои конкуренти и подписали декларации за конфликт на интереси с невярно съдържание. Фондът е сериозно ошетен от негови служители чрез възлагане на поръчка на фирмата "Линкос" ООД да създаде онлайн среда за подаване и оценяване на научните проекти без обявяване на търг, в нарушение на ЗОП. Платените общо 186 000 лв. за тази поръчка изглеждат неоправдано висока цена, още повече, че системата на практика има скромни възможности, а някои от функциите, залегнали в договорите, не съществуват.

Комисията смята за много сериозно нарушение на конкурсното начало факта, че около 2/3 от средствата за цялата конкурсна 2009 г. (83 млн. лв.) са раздадени практически без конкурс (6 спечелили от 6 кандидатстващи проекта). Това се е случило без истинска експертиза, с 3-4 рецензии от неспециалисти и представлява разхищение на публични средства в огромни размери. За проекти от този вид има отработена процедура в световната практика, която трае не 1-2 месеца, а 1-2 години.

Основният фактор за успешна реализация на принципите на проектното финансиране е осигуряването на висококвалифициран и подготвен за дейността си рецензентски състав. През 2008 г., навярно поради липса на достатъчно време, а може би и на опит в малобройния тогава административен състав на фонда, това не

се е случило. Но през 2009 г. не са взети мерки за избягване на една от главните слабости на 2008 г. – липса на достатъчно квалифицирани чуждестранни рецензенти. Оттук възникват всички следващи неблагоприятия, намерили място в настоящия доклад.

За да се избегнат подобни неблагоприятия в бъдеще, комисията е на мнение, че са необходими съществени поправки в Правилника за дейността на Фонд „Научни изследвания”. Освен подобряване на административния капацитет на фонда е нужно и **конструирането на научен директорат с научни секретари** в основните научни области в подкрепа на управителя на Фонд „Научни изследвания” по отношение на научното осигуряване на дейността на фонда, за да може той в пълна мяра да изпълни мисията си по осъществяване на политиката на държавата в областта на научната дейност и висшето образование. В задълженията на този съвет би трябвало да влизат създаването на панел от български и чуждестранни рецензенти с проверена научна компетентност, прецизирането на експертните карти в отделните конкурси, мерките по предварителната подготовка на рецензентите за тяхната оценъчна дейност, връзката между отделните научно-експертни комисии с оглед прилагането на общи критерии за оценка на проекти и отчети на договори (подобна спойка между отделните комисии все още няма, което засилва парцелирането на българската научна колегия в отделни области без еднакви и съобразени с международните стандарти критерии за научна дейност).

Би било пресилено да се твърди, че конкурсните сесии на Фонд „Научни изследвания”, проведени със значителен финансов ресурс през 2008 г. и 2009 г., са изцяло безполезни за българската наука. В редица случаи са финансирани значими изследователски проекти, предложени от силни изследователски групи при ясна индикация за спазване на международните стандарти на съвременната научна дейност. С помощта на фонда вече са реализирани важни и дългосрочни инфраструктурни подобрения в научната база на българските научни институции.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Конкурси на ФНИ през 2008 г.

2. Конкурси на ФНИ през 2009 г.
3. Работни дефиниции на ФНИ.
4. Български списания с импакт фактор или импакт ранг.
5. Справка за проектите през 2008 г. и 2009 г., които са класирани с по-малко точки от определените от ИС прагове или не са класирани при получени повече точки от определените от ИС прагове.
6. Класирани проекти, за които са открити неизползвани чуждестранни рецензии.
7. Некласирани проекти, за които са открити неизползвани чуждестранни рецензии.
8. Конфликт на интереси в конкурсните сесии през 2009 г.

.....

Протоколи от заседанията на комисията - № 001 до № 018.

Конкурси на ФНИ през 2008 г.

	Конкурс	Абреви- атура	Срок на договор (месеци)	Етапи	Кандидат- ствали проекти	Класи- рани проекти
1	Насърчаване на научните изследвания в приоритетни области (Тематичен конкурс)	TK	36	2	337	97
2	Стимулиране на научните изследвания в държавните висши училища	DVU	36	2	189	52
3	Развитие на научната инфраструктура	RNF	24	2	47	29
4	Идеи	ID	36	2	119	43
5	Млади учени	MU	36	2	85	26
6	Интегрирани научни центрове в университетите	INZ	36	2	37	15
7	Центрове за върхови постижения	CVP	36	2	38	6
8	Подпомагане развитието на научния потенциал във висшите училища	DOC	36	3	9	8
9	Стипендии за постдокторантски стаж в чуждестранни научни организации и задължителна работа в българска научна организация	POSTDOC	24	2	10	10
10	Сабатична година за български учени	SAB	8	1	13	5
11	Стипендии за завръщане на български учени, работещи в чужбина	RG	36	3	3	3
12	Стипендии на млади учени, които подготвят докторантски труд в преприятия	DOCF	36	3	4	4
13	Научна периодика	NP	12	1	-	48
14	Конкурс за подготовка на научноизследователски проекти за участие на български учени в конкурсите на седмата рамкова програма на ЕС за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности 2008	P7RP	12	1		4

Оценяване на проектите

Абревиатура на конкурс	Макс. точки	Крит. праг (точки)	Праг на ИС (точки)	Подадени проекти	Класирани проекти	Дата на решение на ИС за класиране
TK	90	60	83	337	97	09.12.2008
DVU	90	55	83	189	52	05.12.2008
RNF	100	65	86	47	29	29.11.2008
ID	95	50	88	119	43	12.12.2008
MU	75	45	68	85	26	09.12.2008
INZ	100	60	90	37	15	03.12.2008
CVP	100	60	92	38	6	03.12.2008
DOC	70	45	n/a	9	8	12.12.2008
POSTDOC	85	55	n/a	10	10	12.12.2008
SAB	85	55	77	13	5	12.12.2008
RG	100	65	n/a	3	3	12.12.2008
DOCF	90	50	n/a	4	4	12.12.2008
NP	-	-	18	-	48	19.12.2008
Общо				891	346	

Бележки:

1. "Макс. точки" съдържа максималния брой точки в "Карта за експертна оценка" ("Score Card").

2. "Крит. праг" съдържа точките на прага ("threshold"), обявен в "Карта за експертна оценка" ("Score Card"). Проектите получили по-малък среден брой точки от този праг съгласно правилата отпадат автоматически.

3. "Праг на ИС" съдържа броя точки необходими и достатъчни даден проект да бъде класиран. Този праг е бил определен за всеки конкурс по отделно от ИС при приемане решението за класиране. "n/a" означава, че ИС не е определил праг и всички участващи проекти са класирани (конкурси DOC, POSTDOC, RG и DOCF).

Финансиране на проектите

Абревиатура на конкурс	Средства по договори на класирани проекти (лв.)
TK	35,235,200
DVU	21,168,298
RNF ¹	22,135,615
ID	10,932,266
MU	1,317,096
INZ	8,308,500
CVP	16,876,385
DOC	363,400
POSTDOC	542,693
SAB	330,000
RG	700,000
DOCF	300,000
NP	222,363

¹ Включва и пренасочените проекти.

Конкурси на ФНИ през 2009 г.

I. Конкурси с оценки от международни рецензенти

	Конкурс	Абревиатура	Срок на договор (месеци)	Етапи	Кандидатствали проекти	Класирани проекти
1	Насърчаване на научните изследвания в приоритетни области (тематичен конкурс)	TK	36	2	647	85
2	Идеи	ID	36	2	194	40
3	Университетски научно-изследователски комплекси	URC	n/a ¹		3	3
4	Развитие на центрове за върхови постижения	CVP	n/a ²		3	3
5	Млади учени	MU	36	2	69	26
6	Сабатична година за български учени	SAB	8	1	11	8
7	Стипендии за завръщане на български учени, работещи в чужбина	RG	36	3	6	5
8	Стипендии за постдокторантски стаж в чуждестранни научни организации	POSTDOC	24	2	7	5
9	Повишаване на иновациите в малки и средни предприятия	INOV	18		10	3
10	Стипендии на млади учени, които подготвят докторантски труд в предприятия	DOCF	36	3	5	5
11	Развитие на научната инфраструктура	RNF	24	2	70	18 ³
	Общо				1025	201

¹ Конкурсът е обявен на интернет страницата на ФНИ само по име без всякаква друга информация.

² Конкурсът е обявен на интернет страницата на ФНИ само по име без всякаква друга информация.

³ Проектите RNF_09_0063 и RNF_09_0078 са обединени в общ проект, който е класиран. Проектите RNF_09_0038, RNF_09_0060 и RNF_09_0084 са прехвърлени към TK, където са класирани.

II. Конкурси без оценки от международни рецензенти

	Конкурс	Абреви- атура	Кандидатства- ли проекти	Класирани проекти
12	Съфинсиране на международната оценка на научноизследователски институции	EVAL	2	2
13	Подготовка на изследователски проекти за участие на български колективи в конкурсите на Седмата рамкова програма и по програма КОСТ на Европейския съюз за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности	Prep7FP		4
14	Научна периодика	NP	71	47

Оценяване на проектите

Абревиатура на конкурс	Макс. точки	Крит. праг (точки)	Праг на ИС (точки)	Подадени проекти	Класирани проекти	Дата на решение на ИС за класиране
MU	75	50	68	69	26	03.12.09
INOV	85	55	69	10	3	03.12.09
SAB	85	55	71	11	8	03.12.09
POSTDOC	85	55	65	7	5	03.12.09
DOCF	90	50	75	5	5	03.12.09
ID	95	50	89	194	40	05.12.09
RG	100	65	90	6	5	03.12.09
RNF	100	65	93	70	18	27.11.09
TK	100	65	94	647	85	07.12.09
CVP	100	80	n/a	3	3	03.12.09
URC	100	80	n/a	3	3	03.12.09
Общо				1025	201	

Бележки:

1. "Макс. точки" съдържа максималния брой точки в "Карта за експертна оценка" ("Score Card").

2. "Крит. праг" съдържа точките на прага ("threshold"), обявен в "Карта за експертна оценка" ("Score Card"). Проектите получили по-малък среден брой точки от този праг съгласно правилата отпадат автоматически.

3. "Праг на ИС" съдържа броя точки необходими и достатъчни даден проект да бъде класиран. Този праг е бил определен за всеки конкурс по отделно от ИС при приемане решението за класиране. "n/a" означава, че ИС не е определил праг и всички участващи проекти са класирани (конкурси URC и CVP). За конкурса DOCF формално е определен праг от 75 т., то той е без значение, защото всички проекти са класирани.

Финансиране на проектите

Абревиатура на конкурс	Искани средства в подадени проекти (лв.)	Искани средства в класирани проекти (лв.)	Средства по договори на класирани проекти (лв.)
MU	3,733,799	1,459,018	1,458,488
INOV	165,500	72,000	72,000
SAB	459,377	363,838	364,138
POSTDOC	378,220	274,200	274,200
DOCF	292,599	292,599	292,599
ID	54,501,888	11,529,020	8,982,685
RG	2,139,626	1,826,000	1,250,000
RNF ⁴	52,725,208	14,159,640	9,120,849
TK	256,473,355	41,540,861	31,455,670
CVP	10,921,400	10,921,400	7,800,000
URC	87,653,381	87,653,381	75,000,000
Общо	469,444,353	170,091,957	136,070,629

Разпределените средства в конкурсите без оценки от международни рецензенти са: EVAL с 435,960 лв. и NP с 120,000 лв.

⁴ Включени са и данните за проектите RNF_09_0038, RNF_09_0060 и RNF_09_0084, които са прехвърлени към ТК.

Работни дефиниции на ФНИ

В дейността си Фонд „Научни изследвания” е използвал следните работни дефиниции:

- „*фундаментални научни изследвания*” означава експериментална или теоретична работа, предприета основно с цел придобиване на нови знания за фундаменталните причини за явленията или наблюдаемите факти, без да се има предвид каквото и да било пряко практическо приложение или използване;
- „*индустриални научни изследвания*” означава планирани научни изследвания или проучвания от изключително значение, насочени към придобиването на нови знания и умения за разработване на нови продукти, процеси или услуги, или за съществени подобрения на съществуващи продукти, процеси или услуги. Това включва създаването на компоненти от сложни системи, необходими за индустриалните научни изследвания, по-специално за валидиране на генерични технологии, с изключение на прототипите;
- „*експериментално развитие*” означава придобиване, съчетаване, оформяне и използване на съществуващи научни, технологични, стопански и други релевантни знания и умения с цел създаване на планове и условия или конструкции за нови, модифицирани или усъвършенствани продукти, процеси или услуги. Това може да включва, например, други дейности за концептуално дефиниране, планиране и документиране на нови продукти, процеси и услуги. Дейностите могат да включват разработване на проектодокументи, чертежи, планове и друга документация, при условие че не са предназначени за търговска употреба;
- „*научноизследователска организация*” (в съответствие с определението на Регламент 800/2008) означава институция, като университет или научноизследователски институт, независимо от правния ѝ статут (учредена по публичното или частно право) или начин на финансиране, чиято основна цел е да осъществява фундаментални научни изследвания, индустриални научни изследвания или експериментално развитие и да разпространява резултатите от тях посредством преподавателска работа, публикуване или трансфер на технологии;
- „*предприятие*” е всяко физическо лице, юридическо лице или гражданско дружество, което извършва стопанска дейност, независимо от собствеността, правната и организационната си форма;
- „*млад учен*” е учен, който е придобил или е в процес на придобиване на образователна научна степен "доктор" и не е по-възрастен от 35 години (За жените тази възраст се увеличава с една година за всяко дете);
- „*интензитет на помощта*“ означава размера на помощта, изразен като процент от приемливите разходи.

Често използвани съкращения

ФНИ - Фонд „Научни изследвания”

ИС - Изпълнителен съвет на ФНИ

ВНЕК - Временни научно-експертни комисии

Забележка. Абревиатурите на конкурсите на ФНИ са дадени в Приложения 1 и 2.

Български списания с импакт фактор или импакт ранг

Импакт факторът на списанията се определя ежегодно от Thomson Reuters във Филадельфия. Импакт рангът на списанията се определя ежегодно от SCOPUS в Амстердам. В таблиците са използвани данните за 2009 година.

I. Български списания с импакт фактор

Списание	ISSN	Импакт фактор (IF-2009)	импакт ранг (SJR-2009)
Biotechnology & Biotechnological Equipment	1310-2818	0.291	0.039
Bulgarian Chemical Communications	0324-1130	0.156	-
Доклади на Българската академия на науките	1310-1331	0.204	0.038
Journal of the Balkan Tribological Association	1310-4772	0.103	0.037
Journal of Environmental Protection and Ecology	1311-5065	0.168	0.035
Oxidation Communications	0209-4541	0,240	0.040
Propagation of Ornamental Plants	1311-9109	0.222	0.036
ZooKeys	1313-2989	1.133	-

II. Български списания без импакт фактор, но с импакт ранг

Списание	ISSN	импакт ранг (SJR-2009)
Acta medica bulgarica	0324-1750	0.035
Advanced Studies in Theoretical Physics	1313-1311	0.045
Anaesthesiology & Intensive Care	1310-4284	0.034
Balkan Journal of Medical Genetics	1311-0160	0.042
Bulgarian Historical Review	0204-8900	0.034
Химия. Българско научно-методическо списание	0861-9255	0.036
Clinical and Transfusion Haematology	0861-7880	0.034
Ендокринология	1310-8131	0.034
Folia medica	0204-8043	0.039
General Medicine	1311-8117	0.034
Икономически изследвания	0202-3292	0.034
Педиатрия	0749-7876	0.034
Проблеми на инфекциозните и паразитните полести	0204-9155	0.034
Рентгенология и радиология	0486-400X	0.034
Review of Clinical Pharmacology and Pharmacokinetics	1011-6583	0.035
Туризм	1528-008X	0.034

**Справка за проектите през 2008 г.,
които са класирани с по-малко точки от определените от ИС прагове
или не са класирани при получени повече точки от определените от ИС прагове**

1. CVP01 – постъпили 38 проекта. Праг 92 т.

Класирани 7 проекта с резултати над прага от 92 т, като един от тях (0104, получил 92.32 точки), е обединен с проект 0106, които иначе, с получените 91.50 точки, би останал под прага. Други 5 проекта, останали под прага (0006 с 90.75 т, 0002 с 84.70 т, 0112 с 90.25 т, 0117 с 90.00 т, и 0120 с 91.67 т) са пренасочени от ИС към конкурс RNF01 и класирани за финансиране там. Два проекта (CVP01/0116 с 90.13 т, и INZ01/0124 с 95.50 т) са обединени от ИС и финансирани в конкурс INZ01. Прави впечатление проект CVP01/0002, който е с много нисък резултат, но е пренасочен и финансиран, докато други проекти с по-високи оценки, например проект CVP01/0128, който има 91.50 точки, са останали извън финансирането.

2. DOC01 -- Supporting the development of the scientific potential in higher school – 2008.

Класирани 8, отхвърлен 1, който е с най-слаба оценка.

3. DVU01 – постъпили 189 проекта, праг 83 точки.

Класирани 59 проекта, от тях:

19 под прага: 0016 (73.25 т), 0026 (78.25 т), 0017 (79.75 т), 0109 (82.44), 0113 (79.33 т), 0137 (80.25 т), 0154 (70.75 т), 0160 (77.50 т), 0163 (82.50 т), 0164 (82.67 т), 0188 (74.25 т), 0183 (81.17 т), 0200 (78.00 т), 0409 (82.50 т), 0424 (82.67 т), 0440 (80,33 т), 0453 (81.75 т), 0120 (78.50 т), 0153 (81.00 т).

2 проекта над прага обединени и класирани: 0438 с DOC01/0105, 0434 с MU01/0159.

1 проект над прага, но не класиран: 0410 (83.75 т).

4. ID01 -- Конкурс „Идеи” – 2008. Постъпили 119 проекта. Праг 88 точки.

Класирани 43 проекта, от тях 11 под прага от 88 т. Това са:

003 – 86.33 т., 014 – 84.83 т., 027 – 87.50 т., 031 – 87.88 т., 032 – 79.50 т., 108 – 85.17 т., 127 – 87.75 т., 130 – 73.08 т., 134 -- 87.25 т., 137 – 86.0 т., 143 – 87.25 т.

5. INZ01 -- Конкурс „Интегрирани научни центрове в университетите” – 2008.

Постъпили 37 проекта. Праг 90 т.

Класирани са 17, от които два проекта са всеки обединение на 2 отначало независими проекта. От класираните 17 проекта, 3 са далеко под прага от 90 точки: 123 (72.25 т), 125 (72.50 т), както и обединения от ИС проект 113 (85.00 т) & 127 (87.50 т).

Виж също и обединения проект, пренасочен тук от CVP01.

6. RNF01 – Конкурс „Развитие на научната инфраструктура“ – 2008. Постъпили 47 проекта. Праг 86 точки.

Класирани 34, от тях 4 проекта под прага: 005 (81.00 т), 104 (81.17 т), 129 (79.75 т), 133 (83.50 т).

Същевременно, 2 проекта с оценки над праговете не са класирани: 108 (87.00 т), 123 (86.25 т).

Виж също и 5-те проекта, пренасочени тук от CVP01.

7. ТК01 -- Конкурс „Насърчаване на научните изследвания в приоритетни области” -- 2008. **Постъпили 337 проекта. Праг 83 т.**

Класирани 99, от тях 3 са обединения на по 2 проекта, депозирани отначало отделно: 083 & 457, 152 & 183, 076 & CVP01/0004.

Класирани под прага 14 проекта, а именно: 015 (81.75 т), 055 (76.25 т), 073 (78.00 т), 118 (77.25 т), 126 (81.75 т), 135 (73.00 т), 154 (75.50 т), 439 (82.00 т), 450 (78.83 т), 456 (76.75 т), 463 (75.00 т), 509 (75.25 т), 512 (81.25 т), 526 (80.50 т).

Същевременно, 4 проекта с оценки над прага от 83 т. не са класирани: 429 (83.00 т), 440 (83.25 т), 487 (84.33 т), 519 (83.25 т).

8. МУ01 -- Конкурс „Млади учени” -- 2008.

Постъпили 85 проекта. Праг 68 т.

Класирани 28 проекта, с оценки в ранга 64.50-72.83. Обявеният праг 68 точки не е спазен. При класирането не е спазено подреждането по оценки.

Седем проекта са класирани с оценки под прага. Това са:

015 (64.50 т), 022 (66.00 т), 116 (65.00 т), 128 (67.00 т), 137 (67.75 т), 143 (67.00 т), 147 (67.00 т).

Има два проекта, които са с оценки над праговете, но въпреки това не са класирани: 153 (70.08 т) и 159 (69.50 т).

Следните 4 проекта са също под прага, но имат по-високи оценки от класираните под прага: 011 (67.25 т.), 129 (67.17 т), 148 (67.50 т), 160 (67.25 т).

9. SAB01 -- Конкурс „Сабатична година за български учени” -- 2008.

Постъпили 13 проекта. Праг 77 точки.

Класирани 5, с оценки в ранга 77.00-80.17. Проектът с най-висока оценка 0107 (82.33 т) не е финансиран.

9. RG01 -- Конкурс „Стипендии за завръщане на български учени” -- 2008.

Постъпили 3 проекта. Класирани 3, с оценки в ранга 80.50-87.50. Няма обявен праг.

10. DOCF01 -- Конкурс „Стипендии за млади учени” -- 2008.

Постъпили 4 проекта. Няма обявен праг.

Класирани 4, с оценки в ранга 63.67-75.17.

11. PD01 -- Конкурс „Стипендии за постдокторантски стаж” -- 2008.

Постъпили 10 проекта. Няма обявен праг.

Класирани 10, с оценки в ранга 61.75-82.75.

ОБЩО: класирани 322 проекта, от тях 61 под праговете, или 18.9 %.

Некласирани проекти над прага: 14 проекта, или 4.3%. Обща грешка 23.2%.

*Справка за проектите през 2009 г.,
които са класирани с по-малко точки от определените от ИС прагове
или не са класирани при получени повече точки от определените от ИС прагове*

1. Конкурс "Идеи". Кандидатстващи проекти: 194. Класирани проекти: 40. Праг на ИС: 89 т.

Класирани проекти с по-малко от 89 точки са: ID_09_0036, ID_09_0030, ID_09_0080 и ID_09_0129.

Класираният проект ID_09_0036 има 81.20 точки. Има 90 проекта, които не са класирани и са с повече точки.

Класираният проект ID_09_0030 има 85.20 точки. Има 39 проекта, които не са класирани и са с повече точки.

Класираният проект ID_09_0080 има 86.60 точки. Има 25 проекта, които не са класирани и са с повече точки.

Класираният проект ID_09_0129 има 88.60 точки (граница от 89 точки). Няма проекти, които не са класирани и са с повече точки.

2. "Тематичен Конкурс". Кандидатстващи проекти: 647. Класирани проекти: 85. Праг на ИС: 94 т.

Класираният проект ТК_09_0181 има 93.40 точки. Има 10 проекта, които не са класирани и са с повече или равен брой точки.

3. Конкурс "Млади учени". Кандидатстващи проекти: 69. Класирани проекти: 26. Праг на ИС: 68 т.

Няма проекти с по-малко от 68 точки, които са класирани.

4. Конкурс "Развитие на научната инфраструктура". Кандидатстващи проекти: 70. Класирани проекти: 18. Праг на ИС: 93 т.

Класирани проекти с по-малко от 93 точки са: RNF_09_0075, RNF_09_0059, RNF_09_0038, RNF_09_0060, RNF_09_0061, RNF_09_0063 и RNF_09_0084.

Проектът RNF_09_0057 не е класиран, а има точно 93 точки.

Класираният проект RNF_09_0075 има 74.50 точки. Има 45 проекта, които не са класирани и са с повече точки.

Класираният проект RNF_09_0059 има 81.40 точки. Има 30 проекта, които не са класирани и са с повече точки. RNF_09_0059 има само една чуждестранна оценка от 93 точки (колкото е прага на ИС), а всички останали чуждестранни и български оценки са под 93 точки!

Класираният проект RNF_09_0038 има 85.20 точки. Има 19 проекта, които не са класирани и са с повече точки. ИС премества проекта в ТК, където прагът е 94 т., а прередените проекти са много повече.

Класираният проект RNF_09_0060 има 88.10 точки. Има 15 проекта, които не са класирани и са с повече точки. ИС премества проекта в ТК, където прагът е 94 т., а прередените проекти са много повече.

Класираният проект RNF_09_0061 има 91.10 точки. Има 8 проекта, които не са класирани и са с повече точки.

Класираният проект RNF_09_0063 има 92.60 точки. Има 3 проекта, които не са класирани и са с повече точки. Проектът има назначен втори български рецензент, защото разликата между чуждестранната и българската оценка е $97-86=11$ т. Вторият български рецензент дава 82 точки, но проектът е класиран!

Класираният проект RNF_09_0084 има 92.75 точки. Има 2 проекта, които не са класирани и са с повече точки. ИС премества проекта в ТК, където прагът е 94 т., а прередените проекти са много повече.

5. Конкурс "Повишаване на иновациите в малки и средни предприятия". Кандидатстващи проекти: 10. Класирани проекти: 3. Праг на ИС: 69 т.

Няма проекти с по-малко от 69 точки, които са класирани.

6. Конкурс "Стипендии за постдокторантски стаж в чуждестранни научни организации". Кандидатстващи проекти: 7. Класирани проекти: 5. Праг на ИС: 65 т.

Няма проекти с по-малко от 65 точки, които са класирани.

Проектът POSTDOC_09_0005 не е класиран, а има 65.20 точки.

7. Конкурс "Стипендии за завръщане на български учени, работещи в чужбина". Кандидатстващи проекти: 6. Класирани проекти: 5. Праг на ИС: 90 т.

Няма проекти с по-малко от 90 точки, които са класирани.

8. Конкурс "Сабатична година за български учени". Кандидатстващи проекти: 11. Класирани проекти: 8. Праг на ИС: 71 т.

Няма проекти с по-малко от 71 точки, които са класирани.

Класирани проекти, за които са открити неизползвани чуждестранни рецензии

Броят на класираните проекти, за които са открити неизползвани чуждестранни рецензии е 83, а броят на съответните неизползвани чуждестранни рецензии е 160.

Проект	Кандидатстваща организация	Име на проект	Сума от ФНИ	Сума от ФНИ по договор	Брой използвани чуждестранни рецензии	Официален резултат	Брой неизползвани чуждестранни рецензии	Преизследван резултат	Преглед на ИС
CVP_09_0002	Институт по паралелна обработка на информацията	Развитие на център за върхови постижения Суперкомпютърни приложения" (SuperCA++)	4,660,000	3,500,000	4	94.40	1	93.32	---
ID_09_0044	Институт по компютърни и комуникационни системи	Помощен компютърен интерфейс за хора с увредено зрение	240,000	240,000	2	89.20	3	78.16	89
ID_09_0048	Минно-геоложки университет "Св. Иван Рилски" (София)	Теоретично и експериментално изследване влиянието на мелещи тела за топкови мелници с нова форма върху процеса на смилане	380,000	300,000	2	89.20	3	85.52	89
ID_09_0054	Централна лаборатория по биомедицинско инженерство "Проф. Иван Даскалов"	Компютърна технология за неинвазивна диагностика и скрининг на лица със заболявания на гласа	135,000	135,000	2	91.40	2	87.00	89
ID_09_0059	Университет за национално и световно стопанство (София)	Европейското социално изследване в България: нови сравнителни измерения	295,000	295,000	2	91.75	2	78.00	89
ID_09_0063	Дружество ЛИК издания	Модерни и постмодерни дискурси на четенето в България»	390,500	300,000	2	92.25	2	89.38	89
ID_09_0072	Университет за национално и световно стопанство (София)	Устойчиво потребление в България – промяна на моделите	360,000	300,000	4	89.05	2	85.60	89
ID_09_0082	Атлантически клуб в България	България и космическото право - поглед напред	204,738	120,000	4	89.25	2	87.17	89
ID_09_0087	Сдружение "Анамнезис"	Преходът: Гласове, образи и памет	399,330	300,000	3	89.50	3	84.75	89
ID_09_0152	Фондация "Институт за Възобновяеми енергийни източници"	Разработване на нов метод за извличане, преобразуване и съхранение на електрическа енергия от заобикалящите ни високочестотни електромагнитни полета	390,000	200,000	2	89.20	4	80.67	89
ID_09_0154	Нов български университет (София)	Какво значат думите в България? в търсене на интегрален философски и социологически подход към езика	394,450	250,000	2	90.25	1	87.17	89
ID_09_0163	Фондация "Критика и хуманизъм 2008"	Противоречията на наследството (Стратегии за виртуален музей на социализма)	281,240	281,240	2	90.25	1	88.50	89
ID_09_0173	Археологически институт с музей	Екологичните кризи в България през холоцена – VII–III хил. пр. хр.	399,820	250,000	2	89.00	2	83.38	89
ID_09_0194	Технически университет (София)	Химично и/или електрохимично инкорпориране на високотвърди микро- и наночастици в метални матрици, отлагани върху гъвкави подложки	300,000	250,000	2	89.20	1	85.73	89
ID_09_0196	Национална спортна академия (София)	Младежки монитор - създаване на информационен масив и методология за проследяване на актуалното състояние на младите хора в България и ролята им в обществото.	395,800	275,000	2	89.25	4	82.25	89
ID_09_0202	Икономически институт	Българската диаспора в Западна Европа: трансгранична мобилност,	285,850	180,000	3	89.17	2	85.10	89

		национална идентичност и развитие"								
MU_09_0001	Институт по информационни технологии	Консолидиране и обработване на параметри за пожари в горски масиви на територията на България чрез прилагане на модела WEATHER RESEARCH AND FORECASTING MODEL-FIRE (WRF-FIRE)	57,000	57,000	3	69.67	1	67.80	68	
MU_09_0022	Институт по електроника	Скоростно разпределение на алкални атоми в тънка клетка с микрометрова дебелина	60,000	60,000	2	70.40	2	64.20	68	
MU_09_0029	Централна лаборатория по биомедицинско инженерство "Проф. Иван Даскалов"	Висококачествено управление на биотехнологични процеси с приложение на модифицирани конвенционални и метаевристични методи	40,000	40,000	2	70.10	1	66.80	68	
MU_09_0037	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Ядрени форми и еволюция на слоевете към неутронно-богатите ядра участващи в астрофизичния г-процес	60,000	60,000	2	68.40	1	64.67	68	
MU_09_0058	Университет за национално и световно стопанство (София)	Структурни промени в Хранително-вкусовата промишленост на България след 1991г.	58,100	58,100	5	70.10	2	68.00	68	
MU_09_0061	Институт за космически изследвания	Измерване на хидравлични свойства на порьозна среда в условията на индуцирана микрогравитация	60,000	60,000	3	68.20	1	65.60	68	
MU_09_0069	Технически университет (София)	Разработване на методика и стенд за изследване на качеството на цветен печат на офис техника	30,000	30,000	2	68.00	2	63.20	68	
MU_09_0071	Институт по ядрени изследвания и ядрена енергетика	Разработване на методология за определяне на неутронен флуенс, активности и дози по методи Монте Карло за целите на ядрената физика, реакторната дозиметрия и радиобиологичната защита	50,000	50,000	2	68.60	1	65.93	68	
RG_09_0006	Институт по паралелна обработка на информацията Delft, The Netherlands	Реконфигурируеми компютри за научни изчисления	353,000	200,000	2	90.00	1	82.13	90	
RNF_09_0002	Институт по ядрени изследвания и ядрена енергетика	Развитие на научната инфраструктура в България за участие в изграждането на СПИРАЛ2	1,000,000	1,000,000	3	95.80	1	93.55	93	
RNF_09_0016	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Създаване на интердисциплинален научен център за изследване на структурата на пребиотици и функционалния им потенциал върху микроорганизми свързани с човешкото здраве	933,790	933,790	2	98.20	1	95.80	93	
RNF_09_0017	Институт по микробиология	Биологичен отговор на неопластични и автоимунни В клетки към протеин-генерирани химерни антитела: флоуцитометричен анализ на апоптоза чрез нови цианови багрила за нуклеинови киселини	591,000	500,000	2	93.20	1	89.60	93	
RNF_09_0024	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Повишаване на капацитета на Дигитализационния център на Софийския университет чрез подобряването на технологичната и научноизследователската му инфраструктура	511,460	511,460	2	94.00	2	92.88	93	
RNF_09_0037	Технически университет (София)	Създаване на Център за изследвания и развитие на вградени и мобилни устройства"	950,000	300,000	2	94.00	2	91.80	93	
RNF_09_0038	Технически университет (София)	Създаване на Център за изследвания и развитие на интелигентни и специализирани периферни устройства"	950,000	250,000	2	85.20	2	81.80	93	
RNF_09_0060	Институт по океанология	Развитие на националната научна инфраструктура, като Български компонент от мрежата EuroARGO (BulARGO)	395,900	300,000	2	88.10	2	86.90	93	
RNF_09_0061	Технически университет (Габрово)	Проектиране и изграждане на устройство за безконтактно ултразвуково изследване на среди и материали с възможност за вграждане в автоматизирани производствени системи	586,377	340,000	2	91.10	3	88.28	93	
RNF_09_0063	Институт по рибни ресурси (Варна)	Изграждане на изследователска високотехнологична инфраструктура за комплексно изследване на Черно море с НИК Проф. Вълканов	521,730	800,000	2	92.60	3	74.84	93	
RNF_09_0072	Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Създаване на център за изследване на факторите, повлияващи имплантацията на човешкия ембрион и оценка и модулиране рецептивността на ендометриума	782,269	782,269	2	97.30	1	87.40	93	
RNF_09_0075	Химикотехнологичен и	Лаборатория за екологичен контрол	919,500	600,000	2	74.50	3	67.24	93	

	металургичен университет (София)								
RNF_09_0077	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Изграждане на университетски лабораторен комплекс за популяризиране на възобновяемите енергийни технологии в България	896,975	600,000	2	95.80	2	92.20	93
RNF_09_0078	Институт по рибни ресурси (Варна)	Използване на морски биологични ресурси и продукти от тях като екологични добавки за храни на птици и преживни животни	877,909	0	3	94.20	2	86.92	93
RNF_09_0084	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Традициите в крак с времето (историко-етноложки проект за лятно училище за изучаване на регионалното клутурно-историческо наследство и националните традиции)	483,400	250,000	2	92.75	1	89.67	93
SAB_09_0003	Русенски университет "Ангел Кънчев"	Моделиране и симулация на трафик в мрежи от следващо поколение	33,500	33,500	2	73.00	1	69.53	71
SAB_09_0004	Институт по металознание	Създаване на градиентни структури и свойства в метални композити чрез използване на електромагнитни полета	50,840	50,840	3	72.73	1	66.60	71
TK_09_0018	Институт по молекулярна биология	Ниво на експресия на нехистонови белтък HMG B1 и неговия рецептор RAGE в човешки туморни линии и тумори с различна степен на диференциация –евентуален прогностичен маркер	300,000	200,000	3	94.00	1	90.25	94
TK_09_0029	Медицински Университет (София)	Оптимизиране на комплексната огнищна дентална санация на пациенти на хемодиализа и бъбречно трансплантирани пациенти	599,585	500,000	2	95.60	1	87.80	94
TK_09_0030	Химикотехнологичен и металургичен университет (София)	Многостепенна технология за получаване на захари от лигноцелулозна маса за биоетанол и енергийни продукти	600,000	400,000	2	94.00	2	87.00	94
TK_09_0063	Химикотехнологичен и металургичен университет (София)	Нови дървесно полимерни материали за електромагнитна вълнова защита	592,000	450,000	2	94.00	3	89.52	94
TK_09_0104	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Религия и публичност: интердисциплинарни подходи	592,360	300,000	2	95.25	1	92.83	94
TK_09_0120	Институт по управление и системни изследвания	Повишаване ефективността на получаване на етанол за целите на производство на био-горива	600,000	500,000	2	94.40	1	91.87	94
TK_09_0123	Институт за български език	Комплексно изследване на българската лексика и фразеология като част от културното наследство и националната идентичност	400,000	400,000	2	94.00	2	91.63	94
TK_09_0153	Институт по ботаника	Комплексно изследване на високопланински защитени, ендемични и редки лечебни растения от българската флора – опазване и устойчиво използване	271,000	271,000	2	94.20	2	92.85	94
TK_09_0169	Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Християнското културно-историческо наследство като основен фактор за формирането и запазването на националната идентичност	598,950	500,000	3	94.83	2	85.60	94
TK_09_0173	Химикотехнологичен и металургичен университет (София)	Синтез и биологична активност на нови ноцицептинови аналози, като потенциални противоболкови средства	500,000	500,000	2	96.30	1	92.80	94
TK_09_0181	Университет за национално и световно стопанство (София)	Климатичните промени и българското земеделие: икономическо въздействие и уязвимост	538,400	400,000	3	93.40	1	91.35	94
TK_09_0215	Институт по почвознание "Никола Пушкаров" (София)	Оценка на индикатори за почвения мониторинг и на екологичния риск при разработване на програми за устойчиво управление на замърсени и подложени на антропогенен натиск зони	510,000	450,000	2	94.10	3	87.68	94
TK_09_0223	Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Персонална и национална идентичност и социална среда	596,750	390,000	3	96.17	1	91.50	94
TK_09_0241	УМБАЛСМ "Н. И. Пирогов"	Система за компютърно подпомагане на решенията за отивкване от апаратна вентилация при зависими от респиратора критично болни	283,000	200,000	3	94.00	1	93.20	94
TK_09_0262	Европейски колеж по икономика и управление (София)	Синергия и конкурентоспособност на българските предприятия в европейски контекст	545,000	500,000	2	94.20	4	88.20	94

TK_09_0284	Институт за космически изследвания	Изследване функционалната ефективност на човека при работа в екстремални условия	600,000	300,000	3	94.80	2	89.04	94
TK_09_0288	Икономически институт	Утвърждаване на стандарти за добро корпоративно управление в българската индустрия	594,664	390,000	3	95.60	2	91.52	94
TK_09_0304	Технически университет (София)	Електронна апаратура с компютърен контрол и управление за изследвания, изпитания, тестване и мониторинг на оловни и алкални източници на енергия и реализация на енергоспестяващи електротехнологии.	600,000	400,000	2	94.00	4	87.20	94
TK_09_0310	Институт по ядрени изследвания и ядрена енергетика	Магнитни нано-композити и създаване на миниатюрна рентгенова тръба	450,000	350,000	2	94.00	2	92.40	94
TK_09_0313	Бургаски свободен университет	Етнопсихолингвистични и социолингвистични аспекти на медийния език на пресата в България	598,590	500,000	3	94.00	1	89.88	94
TK_09_0347	Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Социокултурни детерминанти на българското предприемачество	592,320	592,320	3	94.60	4	88.00	94
TK_09_0359	Институт по информационни технологии	Откриване, оценка на параметрите на слаби GPS сигнали и подобряване на ефективността на системата чрез подтискане на радиочестотните смущения и намаляване на навигационната грешка	370,000	300,000	3	94.07	1	92.80	94
TK_09_0361	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Изследване на модели и средства в различни речевни ситуации и сфери на общуването в съвременния български език	591,100	340,000	2	94.00	2	92.88	94
TK_09_0371	Нов български университет (София)	Качеството на демокрацията в България: демократичен консенсус и гражданско участие	584,100	250,000	3	95.17	1	92.25	94
TK_09_0380	Виджи Продъктс ЕООД	Разработване на база данни с визуални речевни сигнали на български език	388,000	290,000	2	94.00	4	81.07	94
TK_09_0384	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Предварителен анализ и разработка на концептуален подход за управление на риска от наводнения в басейна на р. Росица /Дунавски район за басейново управление на водите/	600,000	300,000	2	94.00	3	90.28	94
TK_09_0411	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Морфолого-функционален статус и създаване на информационна система за in vitro култивираното лечебно растение <i>Lamium album L.</i>	600,000	600,000	4	94.30	1	91.72	94
TK_09_0417	Медицински университет (София)	Проучване участието на ангиотензин II модулаторната система и хормона мелатонин в механизмите регулиращи циркадианните ритми на мозъчната реактивност при каинатен модел на епилепсия	250,000	250,000	3	94.20	3	88.90	94
TK_09_0426	Медицински университет (София)	Молекулно кариотипиране на пациенти с вродени малформации	595,000	450,000	2	94.00	1	92.20	94
TK_09_0536	Военно-Медицинска Академия	Роля на генетични фактори за профилактиката на дълбоката венозна тромбоза и венозния тромбемболизъм	600,000	500,000	3	95.60	2	88.64	94
TK_09_0558	Специализирано висше училище по библиотекознание и информационни технологии (София)	Модел за създаване на информационна среда за стимулиране на научните изследвания в областта на културно-историческото наследство	540,000	390,000	3	94.83	2	92.30	94
TK_09_0562	Институт по металознание	Изследване на технологичните процеси при изработване на топлоизолационен материал - пеностъкло, получен в модел на разпенваща секция на нова вертикална уредба за производство	542,000	400,000	2	95.00	2	92.60	94
TK_09_0571	Технически университет (София)	Разработване и изследване на автоматизирана информационно - комуникационна система на базата на инерциални микромеханични сензори за контрол и управление на динамични обекти в реално време	570,000	500,000	2	94.20	3	87.88	94
TK_09_0593	ГИС-ТрансферЦентър	Оптимизиране и приложение на модел и инструменти за интензифициране на взаимодействието наука – бизнес” в подкрепа на силна и конкурентоспособна българска индустрия” (ОМИНС-БГ)	600,000	250,000	3	94.40	1	93.25	94

TK_09_0600	Институт по биофизика	Фосфолипаза A2 (PLA2) и липидната пероксидация в невродегенеративните заболявания. как Моделните мембрани могат да допринесат за изясняването на механизмите на действие на липидната пероксидация върху мембранната организация	290,000	290,000	3	97.40	1	92.25	94
TK_09_0635	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	TLB [TranLang β] .електронен, web-базиран латинско-български специализиран речник Популярно название: <i>Ligustrum licens</i> (M.)	324,000	250,000	2	94.00	1	83.33	94
TK_09_0668	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Развитие и функциониране на научно-изследователски център за анализ на политическата и журналистическата реч	592,000	250,000	2	94.00	2	88.75	94
TK_09_0676	Център по наукознание и история на науката - БАН	Златен фонд на българската наука. Личностни и социални детерминанти в творческия процес на видни учени	264,315	264,315	2	94.00	3	87.30	94
TK_09_0690	Технически университет (София)	Моделно базирани енергоспестяващи робастни контролни стратегии за синтез на интегрирани сградни автоматизирани системи	486,000	350,000	2	94.60	3	85.96	94
TK_09_0710	Институт по история	Климат и история: дендрохронологична, климатична и историческа реконструкция на българското минало, 1500-2000 г.	598,010	300,000	3	94.33	1	93.50	94
TK_09_0711	Денима 2001 ООД	Изследване на оптични системи и топлинните процеси при работа на светодиоди и създаване на осветители за масово разпространение	472,932	250,000	2	94.00	3	78.16	94
TK_09_0722	Технически университет (София)	Анализ и синтез на технологии за редуциране на въглеродните емисии от българските ТЕЦ изгарящи местни високо сернисти лигнитни въглища	190,000	190,000	3	94.00	4	91.00	94
Общо:			41,774,554	30,500,834	202		160		

Забележка. Освен това са намерени 3 рецензии, които са с празни полета за точките, но са платени на рецензентите. Рецензент 290 оценява проект POSTDOC_09_0002 с 80 точки. Файлът се намира на сървъра, но НЕ Е ОТБЕЛЯЗАН В LOG ФАЙЛА! Тези 4 рецензии не се използват в горната таблица.

Некласирани проекти, за които са открити неизползвани чуждестранни рецензии

Броят на некласираните проекти, за които са открити неизползвани чуждестранни рецензии е 44, а броят на съответните неизползвани чуждестранни рецензии е 52.

Проект	Кандидатстваща организация	Име на проект	Сума от ФНИ	Брой използвани чуждестранни рецензии	Официален резултат	Брой неизползвани чуждестранни рецензии	Преизчислен резултат	Праг на ИС
ID_09_0014	Химикотехнологичен и металургичен университет (София)	Нови сензори и биологично активни антикорозионни материали за авиацията	400,000	3	88.00	1	89.20	89
ID_09_0016	Институт по инженерна химия	Инженерна химия за устойчиво развитие. Към използване на екологично съвместими (зелени)разтворители в интегрирани процеси за разделяне на биопродукти	360,000	3	84.07	1	86.60	89
ID_09_0115	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Динамични системи и приложения	140,000	3	84.60	1	71.60	89
MU_09_0028	Институт по паралелна обработка на информацията	Изследване на ефективността от прилагането на виртуална среда за компютърно подпомагани учения	59,860	2	67.20	2	69.40	68
MU_09_0032	Институт по органична химия с център по фитохимия	Молекулярно и биохимично охарактеризиране на бактериални тирозинази от <i>Streptomyces albus</i> и <i>Laceyella sacchari</i> с биотехнологично значение	60,000	2	67.60	2	69.60	68
RNF_09_0007	Институт по електроника	Създаване на съвременна научна инфраструктура за усвояване на нови свръхвисокочестотни обхвати - до 67 GHz	1,000,000	2	91.80	2	92.80	93
RNF_09_0018	Лесотехнически университет	Изграждане на комплексен научно-изследователски и учебен център за охарактеризиране, третиране и оползотворяване на отпадъци	819,528	2	92.20	2	93.55	93
RNF_09_0029	Институт по почвознание "Никола Пушкин" (София)	Управление на поземлените ресурси в условията на устойчиво земеделие	978,000	2	80.50	1	83.20	93
RNF_09_0030	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Рентгено-дифрактометричен анализ на природни минерали сорбенти за целите на геологията, археологията, почвознанието и опазване на околната среда	506,300	2	84.70	1	85.60	93
RNF_09_0040	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Влияние на климатичните промени върху миграцията и биоаккумуляцията на радионуклиди и тежки метали в суходемни екосистеми	760,000	3	92.60	1	93.75	93
RNF_09_0044	Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство (Пловдив)	Създаване на информационна инфраструктура в областта на музикалното образование. Обединени информационни ресурси	582,792	2	87.50	1	90.50	93
RNF_09_0053	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Създаване на интегрирана база данни: Национална идентичност и социална среда - български и балкански контексти:	991,804	2	86.25	1	89.83	93
RNF_09_0056	Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Създаване на центъра за скрининг на ксенобиотици in vitro и оценка на биологична активност	1,000,000	2	79.00	1	84.00	93
RNF_09_0057	Институт по хидро- и	Изграждане на високотехнологична структура за виртуално и физическо	953,960	3	93.00	1	93.70	93

	аеродинамика	моделиране в научния експеримент за морската индустрия								
RNF_09_0058	Геофизически институт	Междунституционална кооперация на фундаменталните и индустриални йоносферни изследвания в България и интегриране в европейските научни и технологични структури	728,685	2	92.60	1	93.93	93		
RNF_09_0066	Русенски университет "Ангел Кънчев"	Републикански център за устойчиво развитие и използване на възобновяемите източници на енергия и енергоспестяващи технологии в земеделието и селищата	842,000	3	76.67	1	81.20	93		
RNF_09_0067	Институт по металознание	Изграждане на инфраструктура за научни изследвания, учебна и диагностична дейност в областта на материалознанието и нанотехнологиите чрез сканираща Оже електронна микроскопия с високи аналитични показатели	1,000,000	2	81.60	1	85.87	93		
SAB_09_0007	Технически университет (Варна)	Градиентно структурирани нанослоеви формирано от хидроксипатит и титанов двуокис чрез плазмено напастяване върху титанова сплав Ti-6Al-4V	35,229	2	70.80	1	66.27	71		
TK_09_0010	Институт по биофизика	Роля на невротензин в мозък: връзка с шизофрения и механизма на действие на антипсихотичните лекарства	409,600	3	90.40	1	90.65	94		
TK_09_0042	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Охарактеризиране на сапонини в български растения с потенциални приложения в хранителната, козметичната и фармацевтичната промишленост	580,000	2	91.60	2	92.65	94		
TK_09_0050	Институт по паралелна обработка на информацията	CI2OSD: Изследователска и развойна платформа за cloud услуги с универсален достъп	380,000	3	90.93	1	92.60	94		
TK_09_0069	Югозападен университет "Неофит Рилски" (Благоевград)	Персонализация в системи за електронно обучение: стандарти, технологии, модели и средства	533,500	2	91.40	2	93.60	94		
TK_09_0073	Институт по експериментална морфология и антропология	Количествени и качествени промени в сперматогенезата, патология на мъжката полова система и инфертилитет	120,000	2	89.90	1	91.60	94		
TK_09_0077	Институт по микробиология	Амилолитични пробиотици с приложение в хранително-вкусовата промишленост	489,500	3	87.40	1	88.10	94		
TK_09_0084	Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Биоелектрохимични методи за бърз, чувствителен и селективен контрол на качеството и безопасността на храните, базирани на природосъобразни, интердисциплинарни изследвания (FOQUS)	598,000	3	92.20	1	93.05	94		
TK_09_0092	Национален институт по метеорология и хидрология	Приложение на интегрирания модел GAINS за оценка на политики за подобряване качеството на въздуха и намаляване емисиите на парниковите газове в България до 2030 г.	400,000	3	81.60	1	82.50	94		
TK_09_0095	Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"	Биотехнологичен потенциал и еко-токсикологична оценка на български щамове микрородорасли като източник на биогорива и биоактивни вещества при интензивно култивиране	600,000	2	90.80	1	92.00	94		
TK_09_0150	Институт по математика и информатика	Интернет достъпност за хора със специални потребности: методи, технологии и средства	560,000	2	77.60	1	82.40	94		
TK_09_0234	Агробиоинститут (София)	Нови високоефективни и екологосъобразни препарати за селското стопанство	480,000	3	92.60	2	93.68	94		
TK_09_0293	Университет "Проф. д-р Асен Златаров" (Бургас)	Иновирани мембранни биореактори	325,000	2	92.20	1	92.60	94		
TK_09_0317	Институт по математика и информатика	Семантична съвместимост и иновационни услуги за присъединяване на дигитализирано културно наследство към Европейската дигитална библиотека	580,000	2	93.20	1	94.27	94		
TK_09_0350	Институт по молекулярна биология	Изследване на корелацията между количеството на хистон H10, мутациите в гените IDH1 и IDH2 и степента на злокачественост в човешки глиоми	300,000	2	92.00	1	92.20	94		
TK_09_0386	Медицински университет (София)	Фамилно асоциативно изследване на кандидат гени и ендофенотипи при биполарно афективно разстройство	545,500	3	93.60	1	94.70	94		
TK_09_0408	Институт по океанология	Алтернативни ресурси на дъното на Черно море и възможности за тяхното използване в областта на агроботехнологиите	600,000	2	93.40	1	94.40	94		
TK_09_0420	Институт по океанология	Въздействие на климатични промени върху зоната на стабилност на газови хидрати в Черно море: нов енергиен ресурс, геориск, екология и биопродуктивност	600,000	3	91.80	1	93.15	94		
TK_09_0443	Институт за космически изследвания	Разработване на растителни биотехнологии за осигуряване качеството на живот на космическите екипажи	438,000	2	92.90	1	94.60	94		

TK_09_0477	Институт по океанология	Мултимедиен 3D модел на единствения запазен Тракийски град Севтополис", намиращ се на дъното на язовир Копринка	529,300	2	89.75	1	91.50	94
TK_09_0490	Технически университет (София)	eFlu: Паралелна компютърна симулация за изследване взаимодействието на грипния вирус А с генома на гостоприемника	570,000	3	91.27	1	92.60	94
TK_09_0534	InterComponentWare Bulgaria EOOD (ICW)	Изследване на SRRN приложимост и използваемост в електронното здравеопазване – EHEALTH като концепция, архитектура и имплементация (INVESTIGATION OF SRRN APPLICABILITY AND USABILITY IN EHEALTH AS A CONCEPT, ARCHITECTURE AND IMPLEMENTATION)	466,970	2	90.00	1	91.87	94
TK_09_0549	Институт за изкуствознание	СВИДЕТЕЛСТВА НА КУЛТУРАТА В ОПАСНОСТ (СКВО)! Дигитализиране, проучване и систематизиране на документи за сценичните изкуства в България (театър, опера, балет, оперета, мюзикъл)	386,000	3	91.83	1	92.75	94
TK_09_0601	Технически университет (Варна)	Иновативни технологии и методики за анализ, изследване и проектиране на Енергоспестяващи Електронни Преобразуватели за Възобновяеми Енергийни Източници	180,000	2	90.80	1	91.33	94
TK_09_0616	Химикотехнологичен и металургичен университет (София)	Нови триизмерни нанобиокомпозици за костното тъканно инженерство	600,000	2	93.40	2	95.00	94
TK_09_0625	Институт по органична химия с център по фитохимия	Синтез и изпитания на нови антиоксиданти за стабилизиране на липиди в хомогенна и микрохетерогенна среда с полезен биологичен ефект	562,000	2	91.80	1	92.60	94
TK_09_0636	Софийски университет "Св. Климент Охридски"	Портал за стартиране на бизнес, базиран на образци	394,000	3	82.40	1	84.05	94
Общо:			23,445,528	105		52		

Забележка. Освен това са намерени 5 рецензии, които са с празни полета за точките, но са платени на рецензентите. Те не се използват в горната таблица.

Конфликт на интереси в конкурсните сесии през 2009

Въпреки желанието на управляващите органи на ФНИ да предотвратят конфликта на интереси, като са изисквали подписването на съответни декларации от рецензентите и членовете на ВНЕК, контрол за спазването на изискванията в декларациите изглежда не е имало. Ето няколко примера на очевидни конфликти на интереси, възникнали в процеса на оценяване на постъпилите проекти за различните конкурсни сесии през 2009 година:

1. Доц. д-р Сава Йорданов Василев, в качеството си на председател на редакционната колегия, е вносител на Проект за финансиране от ФНИ, чрез конкурса "Българска научна периодика"-2009, на Алманах за литература, наука и изкуство "Света гора", със сумата от 5000 лева. Същевременно, в качеството си на рецензент на ФНИ за конкурсите от 2009, същият е оценил общо 9 проекта, като 8 от рецензиите са за конкурса NP_09. С други думи, доц. Василев е оценявал конкурентите си в конкурс, в който той самият участва, с което е нарушил точки 4 и 6 от подписаната от него декларация (с дата 20.4.2010).
2. Доц. д-р Магдалена Костова-Панайотова, в качеството си на член на редакционната колегия на списанието "Езиков свят", е съвносител на Проект за финансиране от ФНИ, чрез конкурса "Българска научна периодика"-2009, на въпросното списание със сумата от 6000 лева. Освен това тя е член на научния колектив на проект ТК_09-0103, подаден за тематичния конкурс. Най-последно, доц. Магдалена Костова-Панайотова е член на ВНЕК, занимаваща се с конкурсите през 2009 за: млади учени, стипендии за млади учени, стипендии за постдокторантски стаж, сабатична година, завръщане на утвърдени български учени, стимулиране на иновациите, съфинансиране на международна оценка (съгласно заповедта за назначаване на комисията от 24.9.2009; заглавията на конкурсите са съкратени). За да се избяга от конфликта на интереси, доц. Костова-Панайотова е освободена като член на научния колектив на проект ТК_09-0103 (Протокол 60 от заседание на ИС, състояло се на 19.11.2009), което действие едва ли има някаква стойност освен чисто юридическа, понеже по това време оценките на проектите вече са били отдавна направени. Най-последно, в качеството си на рецензент на ФНИ за конкурсите от 2009, доц. Костова-Панайотова е оценила общо 30 проекта както следва: NP_09 – 22 рецензии, ТК_09 и Postdoc_09 - по 3 рецензии, URC_09 и MU_09 - по 1 рецензия. С други думи, доц. Костова-Панайотова е оценявала 25 проекта на конкурентите си в конкурса, с което е нарушила точки 4 и 6 от подписаната от нея декларация за липса на конфликт на интереси.
3. Ст.н.с. I ст. Анжела Славова Попиванова е член на ВНЕК за конкурс "Идеи" за 2009 и едновременно с това член на научния колектив на проект ID_09-0078, подаден за конкурс "Идеи" - 2009 г. Няма документи, удостоверяващи нейно желание да се избегне конфликта на интереси, например съответна декларация до ИС или протокол от заседание на ИС, на което тя е освободена като член на колектива на проект ID_09-0078, макар и постфактум. Нещо повече, ст.н.с. Анжела Попиванова е рецензирала 12 проекта тъкмо за конкурс "Идеи", ID_09_xxx, чиито номера ще спестим, но които са директни конкуренти на

ID_09-0078. Не може да не направи впечатление фактът, че оценките за всеки един от проектите, дадени от ст.н.с. Попиванова, само с едно единствено изключение, са винаги по-ниски от оценките, получени от чуждестранните рецензенти, както може да се види от обобщения файл с оценки. Това навежда на мисълта, че в случая конфликтът на интереси е и консумиран.

4. Проф. д-р Христо А. Кабакчиев е член на ВНЕК за конкурсите: "Тематичен", "Научна инфраструктура", "Центрове за върхови постижения" и "Университетски научно-изследователски комплекси" за 2009 г. Едновременно с това той е ръководител на проект ТК_09_0359, подаден за тематичния конкурс - 2009 г. За да се избегне конфликта на интереси, Проф. Кабакчиев се е оттеглил от участие в проект ТК_09-0359 и е заменен като ръководител от ст.н.с. П. ст. д-р Вера Бехар (Протокол 59, точка 45 от заседание на ИС, състояло се на 5.11.2009). Но това оттегляне е било проформа, защото на 17.12.2009 г. Проф. Кабакчиев, отново в качеството си на ръководител на същия проект ТК_09_0359, но вече финансиран с 300 000 лв., сключва с ФНИ Договор ДТК02-28/17.12.2009 за превеждане по сметката на проекта на съответната сума от 150000 лв. На всичкото отгоре, проф. Кабакчиев е рецензирал един проект ТК_09_хххх, конкуриращ се с неговия.
5. Доц. Илия Николов Илиев е рецензирал проект ТК_09_хххх, въпреки че е ръководител на проект RNF_09_0072, участващ в конкурс "Научна инфраструктура 2009", с договор за финансиране ДРНФ02-6 от 14.12.2009.
6. Проф. д-р Александър Драйшу е бил в състава на ВНЕК по Материалознание и нанотехнологии за конкурсите "тематичен", "научна инфраструктура", "центрове за върхови постижения" и "университетски НИ комплекси". Участвайки същевременно в проект RNF_09_0059, той се е оттеглил от участие в него поради конфликт на интереси (Протокол 59 на ИС от 5.11.2009). Но преди това да се случи, той е рецензирал два проекта RNF_09_хххх на свои конкуренти в конкурса, влизайки в конфликт на интереси. В интерес на истината трябва да се отбележи, че оценките, които проф. Драйшу им дава, са високи (93 и 94 точки).